

MONITOR

PRAWA CELNEGO I PODATKOWEGO

TAXATION AND CUSTOMS LAW MONITOR

MARCH 2024

W NUMERZE:

- ◆ Możliwości postępowania z towarem w prawie celnym Unii Europejskiej – procedury zmiany statusu celnego towaru
- ◆ Ukraina. Ekonomiczne mechanizmy zmian w strukturach kontroli przepływu towarów wewnątrz kraju
- ◆ Kwestia odpowiedzialności za wystawianie tzw. pustych faktur jest nieustannie przedmiotem szczególnej uwagi organów podatkowych w kontekście zwalczania oszustw podatkowych oraz zabezpieczania wpływów do budżetu państwa – zarówno w Polsce, jak i w innych krajach Unii.
- ◆ Obowiązek korekty zgłoszenia o planowanym nabyciu wewnątrzwspólnotowym w przypadku zmiany przewidywanej daty dostawy
- ◆ Przemieszczenie wyrobów zawierających całkowicie skażony alkohol bez obowiązku stosowania e-SAD?
- ◆ Pracownik wystawił pustą fakturę, ale odpowie za to pracodawca, jeżeli nie dochował należytej staranności
- ◆ Wraca ustawa o ochronie sygnalistów
- ◆ Quo vadis, KSeF?
- ◆ Kontrole graniczne PIORiN na granicy polsko-ukraińskiej
- ◆ Rządowe Centrum Legislacji
- ◆ Przegląd zmian w przepisach celnych i podatkowych za okres od dnia 1 lutego 2024 r. do dnia 29 lutego 2024 r.
- ◆ Wykaz aktów prawnych dotyczących spraw celnych i podatkowych opublikowanych w Dziennikach Urzędowych Unii Europejskiej – seria L i C od dnia 1 lutego 2024 r. do dnia 29 lutego 2024
- ◆ Aktualności
- ◆ Służba w Służbie Celno - Skarbowej cz. XI

VI edycja Trade & Customs Compliance Academy

contact@customsacademy.pl

Konferencja Handlowa

POLITYKA CUSTOMS COMPLIANCE WOBLICZU WSPÓCZESNYCH WYZWAŃ

REFORMA UKC | SANKCJE | TRANSFER PRICING | SOP | CBAM

09/10 MAJA 2024 - Varsovia Apartments Hotel, ul. Kasprzaka 31, Warszawa

Tomasz Michalak – Komisja Europejska Europejska; **Agnieszka Milczarczyk-Woźniak** – Akademia Zgodności Handlowej i Niewłasnej; Przedstawiciel Ministerstwa Finansów – keynote speaker (zaproszony); **Magdalena Rzeczowska** – Dyrektor Brukseli Biuro w Federacji Przedsiębiorców Polskich; Centrum Analiz Legislacyjnych i Polityki Ekonomicznej CALPE; Minister Finansów 2022-2023 Szef, Krajowej Administracji Skarbowej 2020-2022; **Jacek Kapica** – Senior Manager w CATTs Poland; Podsekretarz Stanu w Minister Finansów i Szefie Celnej 2008-2015; **Mariusz Koter** – Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy Krajowej Administracji Skarbowej w Minister Finansów; **Tadeusz Senda** - Attache Celny RP Unii Europejskiej; **dr Beata Rogowska-Rajda** – Dyrektor Departamentu w Minister Finansów, Zastępca Dyrektor ds. Wiąź Informacji w Krajowej Informacji Skarbowej 2019-2024; **Grzegorz Kozłowski** – Dyrektor Dyrektora Ceł w Ministerstwie Finansów; **Katarzyna Krawicz-Nowak** - Zastępca Dyrektora Departamentu Ceł w Minister Finansów; **Rafał Latała** – Zastępca Dyrektora Departamentu Cestwił w Ministerstwie Finansów; **Jacek Joachimiak** - Dyrektor Pionu, P Administracji Rządowej w Asseco Poland; **Marek Michalak** – Kierownik Zespołu Produktów Wz. Celno-Podatkowych dla Biznesu, Pion Administracji Rządowej w Asseco Poland;

Piotr Sitek – Dyrektor Zarządzający, Publiczna Jednostka Biznesowa w Asseco Poland; **Wojciech Jasiński** – Dyrektor Sprzedaży, P Administracji Rządowej w Asseco Poland; **Artur Piotrowski** - Kierownik Agencji Celnej w UPS Polska; **Michał Miąskowski** – Dyrektor Działu Celnego w Yusen Logistics Poland; **Joanna Popiołek** – Zastępca Departamentu Transportu w Zrzeszeniu Przewoźników Wielkopolskich; **Juliusz Skurewicz** – Sekretarz - Polska Izby Spedycji i Logistyki; **Jacek Kroczyński** – Naczelnik Wydziału Wartości i Dług Celnego w Departamencie MF; **Edward Madej** – Naczelnny Wydziału Zintegrowanej Taryfy Celnej i Środków Taryfowych w Departamencie MF; **Roman Rosiak** – Dyrektor ds. Zgodności Handlowych w Guardian Industries Luxembourg, **Tomasz Sętkowski** – Kierownik ds. Zgodności Handlowych w CNH Industrial Poland, **Beata Kasperowicz** – Senior Manager APL Trade Compliance w Alcon Szwajcaria; **Anna Sosnowska** – Zastępca Kierownika Zespołu Prawnego; **Michał Miąskowski** – Dyrektor Działu Celnego w Yusen Logistics Poland; **Bartosz Kaczor** –Senior Manager Global w Polaris Poland, **Iga Macha** – Trade Compliance Manager Polaris Poland; **Rafał Zajczkowski** – Partner Associate w Deloitte Doradztwo Podatkowe; **Marcin Majewski** – z Pricewater; **Wojciech Krajewski** – Dyr. Handlowy w KPMG Polska; **Jennifer Tyldesley** – Minister-Komisarz Gospodarczy w Ambasadzie Wielkiej Brytanii; **Dariusz Wencel** - Attacha Celny RP w Wielkiej Brytanii; **Monika Juśkiewicz** – Kierownik ds. Zgodności Celnej i Zgodności w DFDS Polska, **Aleksandra Magdziak** – DFDS; **Anna Fleszer** – Kierownik ds. Zgodności Handlowych w Align Technology

PODSUMOWANIE KONFERENCJI

prof.zw. Wiesław Czyżowicz – Światowa Organizacja Celna

Zgłoszenia i więcej na stronie : <https://www.tcca.eu/konferencja>

Marzec 2024 • Rok XXIX, numer 3 (344)/2024. Strony 89-128

Piotr Witkowski – Możliwości postępowania z towarem w prawie celnym Unii Europejskiej – procedury zmiany statusu celnego towaru	91
Pashko Pavlo, Pashko Dalyna – Ukraina. Ekonomiczne mechanizmy zmian w strukturach kontroli przepływu towarów wewnątrz kraju	98
Katarzyna Wróblewska – Kwestia odpowiedzialności za wystawianie tzw. pustych faktur jest nieustannie przedmiotem szczególnej uwagi organów podatkowych w kontekście zwalczania oszustw podatkowych oraz zabezpieczania wpływów do budżetu państwa – zarówno w Polsce, jak i w innych krajach Unii.	102
Anna Wibig, Mateusz Jopek, Kinga Bączek – Obowiązek korekty zgłoszenia o planowanym nabyciu wewnątrzwspólnotowym w przypadku zmiany przewidywanej daty dostawy	103
Anna Wibig, Mateusz Jopek, Kinga Bączek – Przemieszczenie wyrobów zawierających całkowicie skażony alkohol bez obowiązku stosowania e-SAD?	104
Paweł Mikuła – Pracownik wystawił pustą fakturę, ale odpowie za to pracodawca, jeżeli nie dochował należytej staranności	105
Zbigniew Pindel – Wraca ustawa o ochronie sygnalistów	106
Norbert Wasilewski, Michał Jaszczyński, Andrzej Kudaj – Quo vadis, KSeF?	108
Kontrole graniczne PIORiN na granicy polsko-ukraińskiej	110
Rządowe Centrum Legislacji	111
Przegląd zmian w przepisach celnych i podatkowych za okres od dnia 1 lutego 2024 r. do dnia 29 lutego 2024 r.	111
Wykaz aktów prawnych dotyczących spraw celnych i podatkowych opublikowanych w Dziennikach Urzędowych Unii Europejskiej – seria L i C od dnia 1 lutego 2024 r. do dnia 29 lutego 2024	111
Aktualności	114
Służba w Służbie Celno - Skarbowej cz. XI	125

Piotr Witkowski – Possibilities of handling goods in the customs law of the European Union – procedures for changing the customs status of goods	91
Pashko Pavlo, Pashko Dalyna – Ukraine. Economic mechanisms of infrastructural changes in the structures of control over the movement of goods within the country	98
Katarzyna Wróblewska – The issue of responsibility for issuing the so-called blank invoices is constantly the subject of special attention of tax authorities in the context of combating tax fraud and securing revenues to the state budget - both in Poland and in other EU countries.	102
Anna Wibig, Mateusz Jopek, Kinga Bączek – Obligation to correct the notification of the planned acquisition intra-Community in the event of a change in the expected delivery date	103
Anna Wibig, Mateusz Jopek, Kinga Bączek – Movement of products containing completely denatured alcohol without the obligation to use e-SAD?	104
Paweł Mikuła – The employee issued an empty invoice, but the employer will be responsible for it, if he did not exercise due diligence	105
Zbigniew Pindel – The Whistleblower Protection Act is back	106
Norbert Wasilewski, Michał Jaszczyński, Andrzej Kudaj – Quo vadis, KSeF?	108
Border controls of the State Plant Health and Seed Inspection Service on the Polish-Ukrainian border	110
Government Legislation Center	111
The review of changes in customs and tax regulations since 1 February 2024 r. do dnia 29 February 2024 r.	111
The list of customs and tax legal acts published in the EU Official Journals L and C since 1 February 2024 r. do dnia 29 February 2024 r.	111
News	114
Andrzej Halicki – Service in the Customs and Tax Service part 11	125

**WYDAWNICTWO
BW**

SZCZECIN
ISSN 1732-5544

20 punktów – otrzymało Wydawnictwo BW (Wydawca Monitora Prawa Celnego i Podatkowego) i umieszczone zostało w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych Ministerstwa Edukacji i Nauki.

(Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 05 styczeń 2024 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych)

Agencja Celną BW podejmie współpracę z firmami przewozowymi i firmami dokonyjącymi obrotu towarowego w zakresie obsługuje transportu międzynarodowego w przygotowaniu dokumentacji związanej z przewozem towarów (TIR, CMR, EX, EPI, inne).

Jesteśmy do dyspozycji przez całą dobę od poniedziałku 8:00 do soboty 00:00.

Nasze doświadczenie – to **11 lat pracy** na terminalu odpraw celnych.

Agencja Celną BW, Świecko 37; 69-100 Słubice; pok. 26, NIP 851 111 54 87, Regon 005483902
www.monitorc.pl, e-mail: bw@monitorc.pl
tel. + 48 794 248 449, whatsapp +48 794 248 449
ac.bw37

MONITOR PRAWA CELNEGO i PODATKOWEGO

Redaktor naczelny – Jan Brodziński, z-ca redaktora naczelnego – Ewa Gwardzińska, redaktorzy: Sergey Trusov, Robert Wojciechowski, Łukasz Zaniewski. Prenumerata, reklama i marketing – Joanna Brodzińska-Miazga. Warunki prenumeraty na stronie www.monitorc.pl

Wydawca:

„Wydawnictwo BW Jan Brodziński” **Bank:** Pekao: 50 1950 0001 2006 4433 9716 0001

Siedziba: 70-851 Szczecin, ul. Pucka 17/5; NIP 851-111-54-87, REGON 005483902

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian redakcyjnych w nadesłanych tekstach. Przekazane redakcji materiały do druku nie powinny przekraczać 32 000 znaków ze spacjami. Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Z chwilą przekazania tekstu redakcji,

autor przenosi wyłączne prawo do jego publikacji – prawa autorskie i wydawnicze – na wydawcę. Prawem autorskim chronione jest również wprowadzanie treści materiałów do banków danych oraz przenoszenie tych treści na nośniki dźwięku i obrazu lub kopiowanie i dalsze przekazywanie (nie dotyczy kopii bezpieczeństwa). Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treści podpisywane przez ich autorów.

W zrozumieniu prawa stanowią one wyłącznie przemyślenia własne i nie stanowią wykładni prawnej.

Monitor Prawa Celnego i Podatkowego jest umieszczone w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych Ministerstwa Edukacji i Nauki z liczbą 20 punktów.

Więcej informacji dla autorów (dotyczy wyłącznie tych autorów, którzy chcą się poddać procedurze recenzowania) na stronie www.monitorc.pl w zakładce „Redakcja”. dalej „dla autorów” Nakład do 900 egz. O ile na 6 tygodni przed upływem okresu prenumeraty nie nastąpi jej pisemne wypowiedzenie, przedłużona zostanie na następny okres.

Współwydawca honorowy

MYTNIJ BROKER 03115 KIJÓW UKRAINA, +380 067 220-27-95, mail: sergiy.trusov@gmail.com

Piotr Witkowski

Możliwości postępowania z towarem w prawie celnym Unii Europejskiej – procedury zmiany statusu celnego towaru

Streszczenie

Prawo celne Unii Europejskiej reguluje możliwości postępowania z towarem w obrocie z państwami trzecimi. Instytucją oddającą najszerzej te możliwości w zakresie operacji importowo – eksportowych są procedury celne. Określają one zasady i tryb postępowania z towarem w zależności od jego społeczno – ekonomicznego przeznaczenia w obrocie z państwami trzecimi. W unijnym prawie celnym wyodrębniamy trzy podstawowe procedury celne – procedurę dopuszczenia do obrotu, procedury specjalne oraz procedurę wywozu. Procedury specjalne dzielą się na procedurę tranzytu, z wyodrębnieniem tranzytu zewnętrznego i tranzytu wewnętrznego, następnie procedurę składowania z podziałem na składowanie celne i wolny obszar celny oraz procedurę szczególnego przeznaczenia z podziałem na odprawy czasowej i końcowe przeznaczenie, a także procedurę przetwarzania z kategoryzacją na uszlachetnianie czynne i uszlachetnianie bierne.

Przedmiotem rozważań w prezentowanym artykule są dwie najistotniej ze względu na kształtowanie statusu celnego towaru oraz aspekty społeczno - ekonomiczne procedury celne – procedura dopuszczenia do obrotu oraz procedura wywozu. W doktrynie przedmiotu zostały one określone mianem procedur zmiany statusu celnego towaru, co oddaje ich sens ze względu na całościowy kształt regulacji prawnych mających do nich zastosowanie, w szczególności praw i obowiązków przedsiębiorców a także organów celnych.

Słowa kluczowe

Procedura celna, procedura dopuszczenia do obrotu, procedura wywozu, status celny towaru

Possibilities of handling goods in the customs law of the European Union – procedures for changing the customs status of goods

Summary

The customs law of the European Union regulates the possibilities of dealing with goods in trade with third countries. Customs procedures are the most widely used institution in the field of import-export operations. They lay down the rules and procedures for dealing with goods, depending on their socio – economic purpose in trade with third countries. In EU customs law, we distinguish three basic customs procedures – the procedure for placing on the market, Special Procedures and the export procedure. The special procedures are divided into a transit procedure separating external and internal transit, followed by a storage procedure subdivided into customs warehousing and a free zone, and a special-purpose procedure subdivided into temporary admission and final destination, as well as a processing procedure categorised into inward processing and outward processing.

The subject of consideration in the presented article are two most important with regard to the formation of the customs status of goods and socio-economic aspects of the customs procedure – the procedure for placing on the market and the export procedure. In the doctrine of the subject, they are defined as procedures for changing the customs status of goods, which makes them meaningful due to the totality of the legal regulations applicable to them, in particular the rights and obligations of entrepreneurs, as well as customs authorities.

Keywords

Customs procedure, placing on the market, export procedure, customs status of goods

Wprowadzenie

Zasady obrotu towarowego z państwami trzecimi ukształtowane zgodnie z teorią i praktyka unii celnej wymagały skodyfikowania jednolitych i kompleksowych możliwości postępowania z towarem w zakresie jego przywozu i wywozu z terytorium celnego Unii Europejskiej. Mając

na uwadze rozporządzanie towarem w zakresie różnych form aktywności w relacjach międzynarodowych najlepiej zostało ono wyrażone w postaci procedur celnych.

Procedury celne określają normy i tryb postępowania z towarem w obrocie z państwami trzecimi ze względu na jego społeczno – ekonomiczne przeznaczenie. Uogólniając

to i poniekąd kolokwializując można przyjąć, że tworzą one przestrzeń prawną tego co może zrobić z towarem osoba praktycznie przewożąca go przez granicę Unii Europejskiej. W Unijnym Kodeksie Celnym przyjęto podział na trzy podstawowe procedury celne:

- a) procedurę dopuszczenia do obrotu,
- b) procedury specjalne
- c) procedurę wywozu¹

Mając na uwadze ich klasyfikację doktryno – legalną możemy wydzielić dwie grupy - procedury zmiany statusu celnego oraz procedury specjalne. W pierwszej, zgodnie z poglądem doktrynalnym sklasyfikujemy procedurę dopuszczenia do obrotu i procedurę wywozu², natomiast procedury specjalne określone na gruncie prawa celnego UE to procedura tranzytu, z podziałem na procedurę tranzytu zewnętrznego i wewnętrznego, procedurę składowania z wydzieleniem procedurę składowania celnego i procedurę wolnego obszaru celnego, następnie procedurę szczególnego przeznaczenia z kategoryzacją na procedurę odprawy czasowej i procedurę szczególnego przeznaczenia oraz procedurę przetwarzania z typizacją na procedurę uszlachetniania czynnego i procedurę uszlachetniania biernego.

Możliwości postępowania z towarem w prawie celnym Unii Europejskiej w zakresie procedur celnych w poświęconych tej problematyce cyklu artykułów przedstawia się następująco - procedury celne zmiany statusu celnego (dopuszczenie do obrotu, wywóz) - logistyczne procedury celne (tranzyt, składowanie) - promocyjne - produkcyjne procedury celne (szczególne przeznaczenie, przetwarzanie). W pierwszym z nich zostaną przedstawione dwie procedury o fundamentalnym znaczeniu dla całokształtu obrotu towarowego pomiędzy unijnym obszarem celnymi a państwami trzecimi jakimi jest procedura dopuszczenia do obrotu i procedura wywozu. To procedury stabilizujące sytuację prawną i praktyczne wykorzystanie towaru w obrocie z państwami trzecimi. W naukach ekonomicznych, a także popularnym ujęciu odnoszącym się do kierunku transgranicznego przemieszczenia towaru określane mianem importu i eksportu.

Zgodnie ze wskazana powyżej systematyką konsekwencją ich zastosowania jest zmiana statusu celnego towaru, dlatego w pierwszej kolejności omówiona zostanie ta instytucja prawa celnego, następnie procedura dopuszczenia do obrotu i procedura wywozu.

Status celný towaru w prawie celnym Unii Europejskiej

Unijny Kodeks Celný w sposób prosty i przejrzysty określa pojęcie statusu celnego towaru, dokonując jego podziału na towar unijny i towar nieunijny³. Można przyjąć, że pomimo tego bezproblemowo i nieskomplikowanego podziału mamy do czynienia z podstawą instytucją prawa celnego

Unii Europejskiej dotyczącej bezpośrednio stanu prawnego danego towaru. Starając się to zdefiniować, należy założyć, że jest to całokształt okoliczności klasyfikujących dany towar do określonej kategorii oraz konsekwencji prawnych w znaczeniu celnym, w szczególności dotyczących praw i obowiązków podmiotów prawa celnego⁴.

W przepisach celnych Unii Europejskiej przyjęte zostało ogólne założenie, domniemanie, że wszystkie towary znajdujące się na unijnym obszarze celnym posiadają unijny status celný, chyba że zostanie stwierdzone, że nie są towarami unijnymi⁵. Sprecyzowane zostały okoliczności nabycia statusu celnego towaru unijnego, należą do nich:

- a) całkowite uzyskanie na obszarze celnym Unii, w których skład nie wchodzi towary przywiezione z państw trzecich lub terytoriów znajdujących się poza obszarem celnym Unii;
- b) wprowadzone na obszar celný Unii z państw trzecich lub terytoriów znajdujących się poza tym obszarem i dopuszczone do obrotu (objęte procedurą dopuszczenia do obrotu);
- c) uzyskane lub wyprodukowane na obszarze celnym Unii wyłącznie z towarów objętych procedurą dopuszczenia do obrotu lub towarów całkowicie uzyskanych na unijnym obszarze celnym i towarów objętych procedurą dopuszczenia do obrotu⁶.

Analiza pojęcia statusu celnego towaru unijnego pozwala na przyjęcie twierdzenia, że pierwszy sposób nabycia tego statusu ma charakter pierwotny sankcjonujący stan faktyczny związany z unijnym pochodzeniem towaru⁷. Do tej grupy zaliczamy towar całkowicie uzyskany na terytorium celnym Unii Europejskiej, oraz towar, który na tym terytorium został poddany ostatniemu istotnemu z punktu widzenia ekonomicznego procesowi przetworzenia lub obróbki, w przedsiębiorstwie do celu właściwie przystosowanym⁸.

Ogólnego domniemania dotyczące towaru unijnego nie ma zastosowania do szczegółowo wymienionych w przepisach unijnego prawa okoliczności dotyczących m. in. towaru wprowadzonego na unijny obszar celný, który jest objęty dozorem celnym, w celu określenia jego statusu celnego, towaru czasowo składowanego oraz towaru objętego dowolną procedurą specjalną z wyjątkiem tranzytu wewnętrznego, procedury uszlachetniania biernego i procedury końcowego przeznaczenia⁹.

Unijny Kodeks Celný zdefiniował również towar o statusie towaru nieunijnego, przyjmując jego negatywne określenie wskazując, że jest to towar, który nie ma statusu towaru unijnego, ewentualnie jest to towar pozbawiony tego statusu. Ma to miejsce w następujących okolicznościach wyprowadzania towaru unijnego poza unijny obszar celný¹⁰, w szczególności objęcia go procedurą wywozu,

następnie objęcie towaru procedurą tranzytu zewnętrznego, składowania lub uszlachetniania czynnego oraz objęcie procedurą końcowego przeznaczenia, a także w sytuacji, gdy jest on przedmiotem zrzeczenia na rzecz skarbu państwa lub zniszczenia, wraz pozostałymi po nim odpadami, jak również unieważnienia zgłoszenia do procedury dopuszczenia po zwolnieniu towarów¹¹.

Forma nabycia statusu celnego towaru unijnego stanowiąca kwestię szczególnego zainteresowania, ze względu na prezentowaną tematykę, jest sposób jego nabycia poprzez objęcie towaru nieunijnego procedurą dopuszczenia do obrotu. W tym przypadku jest to formuła wtórna stanowiąca implikację czynności prawnej, jaką jest właśnie zastosowanie tej procedury celnej.

Procedura celna dopuszczenia do obrotu

Towar nieunijny mający być przedmiotem wprowadzenia do obrotu na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej powinien zostać objęty procedurą dopuszczenia do obrotu¹². Dotyczy to towaru bezpośrednio przemieszczanego z państwa trzeciego, jak również towaru pierwotnie objętego na unijnym obszarze celnym procedurą nie skutkującą zmianą statusu celnego np. składowania celnego lub odprawy czasowej. Zasadnym jest twierdzenie, że procedura dopuszczenia do obrotu jest w praktyce najczęściej stosowaną przywózową procedurą celną uregulowaną w Unijnym Kodeksie Celnym.

Objęcie towaru nieunijnego procedurą dopuszczenia do obrotu wymaga spełnienia warunków, które są precyzyjnie określone w przepisach prawa celnego. Może przyjąć, że stanowią one najszerszy katalog wymogów niezbędnych do zastosowania procedury celnej. Należą do nich

- a) pobranie wszelkich należnych należności celnych przywózowych,
- b) pobranie - w stosownych przypadkach - innych należności zgodnie z właściwymi obowiązującymi przepisami dotyczącymi pobierania tych należności,
- c) zastosowanie środków polityki handlowej oraz zakazów i ograniczeń, jeżeli nie musiały one być stosowane na wcześniejszym etapie;
- d) załatwienie pozostałych formalności wymaganych przy przywozie danych towarów¹³.

Należności celne przywózowe stanowią pojęcie szerokie i mało precyzyjnie określenie w Unijnym Kodeksie Celnym wskazujące, że są to należności celne płatne przy przywozie towarów¹⁴. Z pewnością w ujęciu tym zawiera się również zdefiniowany w tym akcie prawnym dług celny stanowiący w przypadku kierunku przywózowego przemieszczanego towaru nałożony na określoną osobę obowiązek zapłaty stosownej kwoty należności celnych przywózowych (...), określonej dla danych towarów na

mocy obowiązujących przepisów prawa celnego¹⁵. W ich zakres należy zaliczyć należności pobierane zgodnie z obowiązującą taryfą celną oraz inne środki taryfowe odnoszące się do rolnictwa i handlu. Dotyczy to m. in. ochronnych instrumentów parataryfowych w szczególności ceł antidumpingowych, atysubwecyjnych. Świadczenia wchodzące w zakres należności celnych należy uznać za daniny publiczne, są to świadczenia pieniężne, nieodpłatne, nierozzerwalnie związane z obrotem towarowym z zagranicą, służące reglamentowaniu tego obrotu oraz ochronie rynku unijnego¹⁶. Należnościami celnymi natomiast nie są inne instrumenty finansowe, do których należy: podatek od towarów i usług i podatek akcyzowy, a także odsetki za zwłokę i odsetki wyrównawcze¹⁷.

Drugim obowiązkiem ciężącym na osobie odpowiedzialnej za towar obejmowany procedura dopuszczenia do obrotu jest uiszczenie, jak to określono w Unijnym Kodeksie Celnym innych należności zgodnie z właściwymi obowiązującymi przepisami dotyczącymi pobierania tych należności. Ma ono w szczególności zastosowanie do należności podatkowych¹⁸ pobieranych w stosunku do towaru przywożonego na unijny obszar celny – podatku od towaru i usług (VAT)¹⁹ oraz podatku akcyzowego²⁰.

Zastosowanie środków polityki handlowej oraz wszelkich ograniczeń i zakazów to kolejny wymóg warunkujący objęcie towaru procedurą dopuszczenia do obrotu. W unijnych przepisach środki polityki handlowej oznaczają środki pozataryfowe, przyjęte w ramach wspólnej polityki handlowej, w formie unijnych przepisów regulujących międzynarodową wymianę towarową²¹. W zakresie zastosowania tych środków uwzględniono okoliczności związane ze stosowaniem procedury specjalnej przetwarzania w formie uszlachetniania czynnego i uszlachetniania biernego. W pierwszym przypadku mamy do czynienia z sytuacją zróżnicowanego ustalania kwoty długu celnego, w zależności od tego czy jest ona określana w stosunku do towarów przywożonych i obejmowanych procedurą uszlachetniania czynnego czy ewentualnie dla produktu przetworzenia wyprodukowanego w wyniku działania tej procedury²². W okolicznościach obejmowania procedurą dopuszczenia do obrotu wprowadzanych na unijny obszar celny produktów przetworzenia uzyskanych w ramach procedury uszlachetniania biernego co do zasady nie stosuje się środków polityki handlowej. Ma to odniesienie do towarów przetworzonych spełniających następujące warunki - zachowują unijne pochodzenie, uszlachetnianie bierne obejmowało naprawę, włączając system standardowej wymiany lub procesy uszlachetniania biernego miały miejsce po operacjach dalszego, dodatkowego przetwarzania poza unijnym obszarem celnym towarów pierwotnie objętych procedura uszlachetniania czynnego²³.

Ostatnim warunkiem objęcia towaru nieunijnego procedurą dopuszczenia do obrotu jest załatwienie pozostałych

formalności wymaganych przy przywozie danych towarów, w tym w szczególności złożenia zgłoszenia celnego do procedury dopuszczenia do obrotu lub innych dokumentów wymaganych do zastosowania tej procedury. Odnosi się do dokumentów stanowiących załączniki do zgłoszenia celnego m.in. faktura handlowa, dokument transportowe, ewentualnie świadectwo pochodzenia lub pozwolenie przywozu, dokument kontroli jakościowej.

Warto zauważyć, że w przepisach UKC pomimo precyzyjnie wymienionych warunków objęcia towarów procedurą dopuszczenia do obrotu trudno przyjąć, że mamy do czynienia z ich katalogiem zamkniętych. Objęcie towaru nieunijnego tą procedurą wymaga zastosowania ochronnych instrumentów o charakterze pozaekonomicznym, społecznym, a w zasadzie wręcz cywilizacyjnym. Należy tu wymienić racje moralności publicznej, porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, zwierząt lub roślin, ochrony środowiska, ochrony dóbr kultury narodowej posiadających wartość artystyczną, historyczną lub archeologiczną oraz ochrony własności przemysłowej lub handlowej. Trudno w aktualnych realiach rozwoju społeczności międzynarodowej nie uwzględnić tych oczywistych wymogów, bez zachowania których, trudno mówić o współczesnym państwie i społeczeństwie.

Wskazane w Unijnym Kodeksie Celnym warunki niezbędne do objęcia towaru nieunijnego procedurą dopuszczenia do obrotu powinny zostać zrealizowane przez osobą do tego zobowiązaną. W przepisach unijnego prawa celnego nie jest ona dokładna, jednoznacznie zdefiniowana. Potocznie określana jest ona importerem i słusznym należałoby uznać ją za odpowiedzialną za wykonanie tych warunków. Można przyjąć, że ów importer odpowiada ujęciu posiadacza towaru tj. właściciela towarów lub osoby, która posiada podobne prawo do dysponowania tymi towarami lub sprawuje nad nimi fizyczną kontrolę²⁴. Nie wyklucza, iż również w pewnej mierze określenie jej odpowiada osobie uprawnionej do korzystania z procedury celnej, w szczególności osobie, która składa zgłoszenie celne lub na rzecz której składane jest to zgłoszenie²⁵, przez co należałoby rozumieć zrealizowanie wymogów, od których jest uzależnione objęcie towaru wnioskowana procedurą celną.

Towar nieunijny objęty procedurą dopuszczenia do obrotu nabywa status towaru unijnego, czego praktycznym aspektem jest zrównanie go pod względem prawnym do towaru całkowicie wyprodukowanego, wychodowanego uzyskanego na terytorium celnym Unii Europejskiej tj. towaru posiadającego pochodzenie towaru unijnego. W zakresie prezentowanej problematyki dotyczy to w szczególności możliwości jego swobodnego przemieszczania na unijnym obszarze celnym, w obrocie pomiędzy państwami członkowskimi. Zrozumiałym jest również to dotyczy

nie stosowania wobec niego zakazów i ograniczeń, a także formalizmu celnego i kontroli celnej oraz wszelkich utrudnień natury finansowej i technicznej.

Specyfiką procedury dopuszczenia do obrotu jest przewidziana przepisami unijnego prawa celnego możliwość zastosowania wobec obejmowanego nią towaru nieunijnego środków uprzywilejowanego traktowania, w zakresie ustalenia należności celnych. Środki te można podzielić na dwie grupy, pierwszą z nich są zwolnienia celne obowiązujące zgodnie z system zwolnień celnych Unii Europejskiej oraz druga to jurydyczne odstępianie od ustalenia należności celnych wynikających z przepisów Unijnego Kodeksu Celnego²⁶. W grupie pierwszej przewidziane są zwolnienia celne uregulowane we wspólnotowym systemie zwolnień celnych²⁷. Uogólniając można na gruncie tych przepisów wyodrębnić trzy grupy zwolnień celnych, po pierwsze mających zastosowanie do obrotu gospodarczego oraz drugich zwolnień występujących w obrocie niegospodarczym (prywatnym), a także trzeciej grupy mieszanych, ponieważ mających miejsce zarówno w obrocie gospodarczym, jak i pozagospodarczym²⁸. Rozpatrując okoliczności wpływające na możliwość zastosowania zwolnienia celnego zasadnym jest także zwrócić uwagę na wyraźnie zarysowane w ich konstrukcji kryterium podmiotowe – dotyczące jego beneficjenta, przedmiotowe – w niektórych przypadkach określające enumeratywne uprzywilejowane towary, ewentualnie w kryterium przeznaczenia – sprecyzowanie faktycznego wykorzystania towaru objętego zwolnieniem celnym na unijnym obszarze celnym²⁹.

W drugiej grupie odstępiania od poboru należności celnych uregulowanych w przepisach Unijnego Kodeksu Celnego możemy wyodrębnić towary powracające i produkty rybołówstwa morskiego i produkty wydobyte z morza³⁰. Pierwszy przypadek ma odniesienie do przywozu z państwa trzeciego towaru nieunijnego, który pierwotnie posiadał status towaru unijnego. Status ten został utracony w związku z jego wyprowadzeniem zgodnie z właściwą procedurą celną poza unijny obszar celny, a następnie jest on powrotnie przywożony na terytorium celne UE i obejmowany procedurą dopuszczenia do obrotu w stanie niezmiennym³¹. Drugie odstępianie od poboru należności celnych dotyczy produktów rybołówstwa morskiego i produktami wydobytymi z morza, które pozyskane z morza terytorialnego państwa lub terytorium leżącego poza unijnym obszarem celnym wyłącznie przez statki zarejestrowane lub wpisane do ewidencji w jednym z państw członkowskich i pływające pod banderą tego państwa³². Wymogi te spełniają również wyroby uzyskane z produktów poprzednio wymienionych, w wyniku procesu przetworzenia przeprowadzonego na pokładzie statków przetwórcy zarejestrowanej lub wpisanej do ewidencji w jednym z państw członkowskich i pływającej pod banderą tego państwa³³.

Procedura celna wywozu

Zgodnie z zasadą przyjętą w Unijnym Kodeksie Celnym wywóz, wyprowadzenie poza unijny obszar celny towaru unijnego powinno mieć miejsce z zastosowaniem procedury celnej wywozu³⁴. To jedna z procedur celnych wyczerpująca przesłanki zmiany statusu celnego towarów w praktyce powodując utratę statusu celnego towaru unijnego.

Towary unijne obejmowane procedurą wywozu i faktycznie wyprowadzane poza unijny obszar celny podlegają następującym instrumentom wywozowym;

- a) zwrotowi lub umorzeniu należności celnych przywozowych;
- b) wypłaceniu refundacji wywozowych;
- c) pobraniu należności celnych wywozowych;
- d) formalnościom wymaganym na podstawie obowiązujących przepisów dotyczących innych należności;
- e) zakazom i ograniczeniom – w tym kontrolom, które skierowane są przeciwko prekursorom narkotyków, towarom naruszającym pewne prawa własności intelektualnej oraz gotówce - uzasadnionym m.in. względami moralności publicznej, porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, zwierząt lub roślin, ochrony środowiska, ochrony dóbr kultury narodowej posiadających wartość artystyczną, historyczną lub archeologiczną oraz ochrony własności przemysłowej lub handlowej, a także wdrażania środków ochrony zasobów rybołówstwa i zarządzania tymi zasobami oraz środków polityki handlowej³⁵.

W stosunku do towarów objętych procedurą wywozu i wprowadzonych poza unijny obszar celny osobie do tego uprawnionej przysługuje zwrotu lub umorzenie należności celnych. Zasadnym jest przyjąć, że można je interpretować w pierwszym przypadku jako zwrot całości lub części uiszczonych należności celnych przywozowych, natomiast w drugim przypadku, umorzenie oznacza decyzję o odstąpieniu od pobrania w całości lub w części długu celnego bądź decyzję unieważniającą w całości lub w części zaksięgowanie kwoty należności przywozowych, które nie zostały uiszczone³⁶.

W odniesieniu do wypłaty refundacji wywozowych należy traktować je jako zwrot całości lub części poniesionych kosztów związanych z wyhodowaniem, uzyskaniem towaru objętego przewidzianym wyrównaniem. Mechanizm ten głównie dotyczył wsparcia unijnego rolnictwa, aktualnie w wyniku decyzji Komisji Europejskiej uległ zawieszeniu w stosunku do wywozu produktów rolno-spożywczych³⁷.

W przypadku pobrania należności celnych wywozowych uzasadnionym jest stwierdzenie, że mamy do czynienia z martwym przepisem unijnego prawa celnego³⁸. Przepis

ten w praktyce nie jest realizowany ze względu na brak dokumentów wykonawczych umożliwiających wymiar i pobór należności celnych wywozowych. Można taki stan rzeczy interpretować, jako swoiste rozwiązanie umożliwiające ewentualne szybkie wprowadzenie, w przypadku zaistnienia takiej potrzeby możliwości ustanowienia obciążeń finansowych w stosunku do procedury celnej wywozu, bez konieczności spełnienia wymogów formalnych przewidzianych w przypadku zmiany rozporządzenia ustanawiającego Unijny Kodeks Celny.

Prawidłowość stosowania procedury wywozu wymaga spełniania formalnościom wymaganym na podstawie obowiązujących przepisów dotyczących innych należności, w szczególność dotyczy to należności podatkowych, które podlegają zwrotowi lub nienaliczaniu. Warto zauważyć, że jest jeden z istotnych elementów wspierających wywóz towarów unijnych poza terytorium Unii Europejskiej, dotyczy to zarówno osoby fizyczne, jak i przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą³⁹.

W szerokim zakresie wprost w regulacjach Unijnego Kodeksu Celnego w procedurze wywozu mamy do czynienia z egzekwowaniem instrumentów ochronnych o charakterze pozaekonomicznym, społecznym, dotyczą one zakazów i ograniczeń - w tym kontroli, które skierowane są przeciwko prekursorom narkotyków, towarom naruszającym pewne prawa własności intelektualnej oraz gotówce - uzasadnionym m.in. względami moralności publicznej, porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, zwierząt lub roślin, ochrony środowiska, ochrony dóbr kultury narodowej posiadających wartość artystyczną, historyczną lub archeologiczną oraz ochrony własności przemysłowej lub handlowej, a także wdrażania środków ochrony zasobów rybołówstwa i zarządzania tymi zasobami oraz środków polityki handlowej⁴⁰.

Osobą odpowiedzialną za objęcie towaru unijnego procedurą wywozu oraz jego faktyczne wyprowadzanie poza unijny obszar celny jest osoba faktycznie realizująca te czynności lub osoba, w której imieniu lub na której rzecz działa osoba wyprowadzająca towary, ewentualnie osoba, która przejmuje odpowiedzialność za przewóz towarów przed ich wyprowadzeniem⁴¹. W przepisach prawa celnego Unii Europejskiej wprost, w odróżnieniu od pojęcia importera, zdefiniowano eksportera, którym jest a) osoba mającą siedzibę na obszarze celnym Unii, którą – w chwili przyjęcia zgłoszenia – wiąże umowa z odbiorcą w państwie trzecim i która jest uprawniona do decydowania o wysłaniu towarów do miejsca przeznaczenia poza obszarem celnym Unii, b) osobę prywatną przewożącą towary, które mają zostać wywiezione, przy czym towary te umieszczone są w bagażu osobistym tej osoby, c) w innych przypadkach – osobę mającą siedzibę na obszarze celnym Unii, która jest uprawniona do decydowania o wysyłaniu towarów do

miejsca przeznaczenia poza obszarem celnym Unii⁴².

W przepisach unijnego prawa celnego mamy wprost określone urzędy celne, w których towary unijne mogą być obejmowane procedurą wywozu. Należą do nich następujące urzędy celne:

- a) właściwy dla siedziby eksportera,
- b) właściwy dla miejsca, gdzie towary są pakowane lub ładowane do transportu wywozowego,
- c) inny w danym państwie członkowskim właściwy dla danej operacji ze względów administracyjnych⁴³.

Warto zauważyć, że w przypadku gdy wartość celna towaru nie przekracza 3000 EUR na przesyłkę i na zgłaszającego oraz towar nie podlega zakazom i ograniczeniom, urząd celny właściwy dla objęcia towaru procedurą wywozu i miejscem wyprowadzenia towarów z unijnego obszaru celnego jest inny urząd celny niż określony w powołanym powyżej zapisie. Można to interpretować, w szczególności jako rozszerzenie tej właściwości rzeczowej urzędów celnych na urzędy graniczne mogące dokonywać obsługi celnej operacji eksportowych o tzw. małym znaczeniu ekonomicznym.

Towary unijne objęte procedurą wywozu do czasu ich faktycznego wyprowadzenia poza unijny obszar celny objęte są dozorem celnym. Prawidłowa realizacja procedury wywozu, na którą składa się szereg czynności przewidzianych przepisami prawa celnego – od złożenia Wywozowej Deklaracji Skróconej (WDS) do faktycznego wyprowadzenia towaru - powoduje z mocy prawa utratę unijnego statusu celnego towaru⁴⁴.

Zakończenie

Procedury zmiany statusu celnego towaru – procedura dopuszczenia do obrotu i procedura wywozu to w aktual-

nej sytuacji społeczno ekonomicznej najistotniejsze i najczęściej stosowane możliwości postępowania z towarem w obrocie z państwami trzecimi. Z pewnością związane jest to ze stabilizacją sytuacji prawnej towarów obejmowanych tymi procedurami celnym. W szczególności trzeba mieć tu na uwadze, że ich zastosowanie, co do zasady, wiąże się zakończeniem władczych instrumentów organów celnych jakimi są środki dozoru celnego i kontroli celnej.

Warto zauważyć, że praktycznemu stosowaniu tych procedur sprzyjają jasne i przyjazne, zwłaszcza w stosunku dla prowadzących działalność gospodarczą regulacje prawa celnego. W przywozie i procedurze dopuszczenia do obrotu może przykładowo wskazać niski poziomu oraz preferencyjne instrumentu w zakresie wymiaru i poboru należności celnych. W przypadku wywozu i stosowania procedury wywozu, szereg instrumentów finansowo – podatkowym o charakterze proeksportowym oraz uproszczenia w aspekcie materialno – technicznym dotyczące objęcia towaru procedurą i jego faktycznego wyprowadzenia z unijnego obszaru celnego.

Przedmiotem następnego artykułu poświęconego możliwościom postępowania z towarem w prawie celnym Unii Europejskiej będzie część procedur specjalnych, określonych mianem procedur logistycznych. Zasadnym wydaje się przyjęcie założenia, że są one niezbędne dla prawidłowej realizacji na unijnym obszarze celnym transgranicznych, logistycznych łańcuchów dostaw. Można do nich zaliczyć procedurę specjalną tranzytu i składowania, z ich podziałem na tranzyt zewnętrzny i tranzyt wewnętrzny oraz składowanie celne i wolny obszar celny.

dr hab. Piotr Witkowski prof. UMCS
Katedra gospodarki Światowej i Integracji Europejskiej
Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Bibliografia

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych, Dz. Urz. UE z 2009 L 324, s. 23 ze zm.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny, Dz. Urz. UE z 2016, L 269/1 ze zm.
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego, Dz. Urz. UE z 2015, L. 343/1 ze zm.
- Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r., ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny, Dz. Urz. UE z 2015, L 343, s. 558 ze zm.
- Gwardzińska E. Uproszczenia [w] Gwardzińska E., Laszuk M., Masłowska M., Michalski R., Prawo celne, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.

- Korcowska B. ,Procedury celne, [w] ,Prawo, procedury i postępowanie celne, E. Małecka-Ziemińska [red.]Wydawnictwo CeDeWe, Warszawa 2020.
- Kuś A., Prawo celne, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz – Lublin 2003.
- Kuś A., Podstawy prawa celnego, w: W. Wójtowicz (red.), Zarys finansów publicznych i prawa finansowego, Wolters Kluwers, Warszawa 2020.
- Kuś A., Witkowski P., Procedury celne w prawie celnym Unii Europejskiej, Ius Novum z 2019/ 13(1)
- Michalski R. ,Przywozowe procedury celne, (w:) Gwardzińska E., Laszuk M., Masłowska M., Michalski R., Prawo celne, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.
- Pastuszka J., Dysfunkcyjność podatku od towarów i usług, Państwo i społeczeństwo, Nr 4/lipiec-sierpień/2014
- Witkowski P., Instrumenty polityki celnej Unii Europejskiej, Wydawnictwo WSPA, Lublin 2016.
- Wolański R., System podatkowy w Polsce, Oficyna Wolters Kluwer business, Warszawa 2009.

Przypisy końcowe

- 1 Art. 5 pkt. 16 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny, Dz. Urz. UE z 2016, L 269/1 ze zm. dalej jako UKC
  - 2 Szerzej A. Kuś, Prawo celne, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz – Lublin 2003, s. 226.
  - 3 Art. Art. 5 pkt. 22 UKC
  - 4 Zmiana statusu celnego prowadzi do ustania władczych uprawnień ze strony organów celnych Organy celne i przedsiębiorcy mających miejsce m. in. w zakresie dozoru celnego i kontroli celnej.
  - 5 Art. 153 UKC
  - 6 Art. 5 pkt 16 UKC
  - 7 Okoliczności całkowitego uzyskania oraz wystarczających procesów obróbki lub przetwarzania dla nabycia pochodzenia to przykładowo: produkty mineralne wydobyte z ziemi lub dna morskiego kraju korzystającego lub Unii; produkty roślinne tam zebrane, żywe zwierzęta tam urodzone i wyhodowane; produkty pochodzące od żywych zwierząt tam wyhodowanych, produkty pochodzące z ubitych zwierząt tam urodzonych i wyhodowanych, produkty uzyskane przez polowania lub połowy tam przeprowadzone – por. art. 44 i 45 Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r., ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny, Dz. Urz. UE z 2015 r., L 343, s. 558; dalej: RW
  - 8 W tym przypadku nabycie statusu towaru unijnego będzie miało charakter mieszany wynikający zarówno określonego stanu faktycznego – procesu uzyskania, przetwarzania oraz czynności prawnej.
  - 9 E. Gwardzińska, M. Laszuk, M. Masłowska, R. Michalski ,Prawo celne, Wolters Kluwers, Warszawa 2017, s. 49.
  - 10 Nie dotyczy to sytuacji przewidzianych w procedurze tranzytu wewnętrznego
  - 11 Art. 154 UKC
  - 12 Dotyczy to również towaru przeznaczonego na cele osobiste, a także przeznaczonego do konsumpcji.
  - 13 Art. 201 UKC
  - 14 Art. 5 pkt. 20 UKC
  - 15 Art. 5 pkt. 18 UKC
  - 16 A. Drozdek, Zakres pojęcia należności celnych w świetle Unijnego Kodeksu Celnego, Studia Prawno-Ekonomiczne, T. XCVI/2015 s. 60.
  - 17 P. Witkowski, Instytucje wspólnotowego prawa celnego, WSSMiKS, Chełm 2008, s. 250.
  - 18 Podatek jest świadczeniem pieniężnym na rzecz państwa lub innego związku o charakterze przymusowym, powszechnym, bezzwrotnym, nieodpłatnym, pobieranym na podstawie odpowiednich przepisów prawa. R. Wolański, System podatkowy w Polsce, Oficyna Wolters Kluwer business, Warszawa 2009, s. 18.
  - 19 Podatek od towarów i usług to podatek pośredni jest daniną, która dotyczy zarówno sprzedawców, jak i nabywców, ponieważ jego wartość jest doliczana do wartości netto transakcji kupna-sprzedaży. Uiszczany przy obejmowaniu procedurą dopuszczenia do obrotu, podnoszący cenę transakcyjną produkty poprzez doliczenie go przez importera do ceny sprzedaży. Por. J. Pastuszka, Dysfunkcyjność podatku od towarów i usług, Państwo i społeczeństwo, Nr 4/lipiec-sierpień/2014, s. 131-137.
  - 20 Podatek akcyzowy jest podatkiem pośrednim, który jest zharmonizowany na poziomie Unii Europejskiej (UE). Harmonizacja podatków pośrednich stanowi gwarancję istnienia jednolitego rynku w UE. Podatek akcyzowy nie jest powszechny, to znaczy, że dotyczy tylko niektórych kategorii wyrobów. Wspólny system podatku akcyzowego w UE obejmuje regulacje, które dotyczą wyrobów akcyzowych, takich jak: wyroby energetyczne, energia elektryczna, napoje alkoholowe oraz wyroby tytoniowe.
- Opodatkowanie akcyzą innych wyrobów, np. samochodów osobowych, suszu tytoniowego, płynu do papierosów elektronicznych czy wyrobów nowatorskich leży w gestii państw członkowskich – z zastrzeżeniem, że podatki te nie mogą spowodować zwiększenia formalności w obrocie handlowym, związanych z przekraczaniem granicy między państwami członkowskimi. Pobierany w stosunku do przedmiotowych towarów w związku z objęcie towaru nieunijnego - podlegającego temu podatkowi – procedurą dopuszczenia do obrotu na unijnym obszarze celnym. zob. <https://www.podatki.gov.pl/akcyza/abc-akcyza/> 5 marzec 2024 r.
- 21 Art. 20 pkt. 36 UKC.
  - 22 Szerzej. R. Michalski ,Przywozowe procedury celne, (w:) E. Gwardzińska, M. Laszuk, M. Masłowska, R. Michalski ,Prawo ..., s. 221.
  - 23 Zgodnie z Art. 202 ust. 4 UKC
  - 24 Art. 5 pkt. 34 UKC
  - 25 Art. 5 pkt 35 lit a) UKC
  - 26 A. Kuś, P. Witkowski ,Procedury celne w prawie celnym Unii Europejskiej, Ius Novum Nr 1/2019, s. 136
  - 27 Rozporządzenie Rady (WE) nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych, Dz. Urz. UE z 2009 L 324, s. 23 ze zm. dalej jako WSZC
  - 28 A. Kuś ,Podstawy prawa celnego, w: W. Wójtowicz (red.), Zarys finansów publicznych i prawa finansowego, Wolters Kluwers, Warszawa 2020, s.445.
  - 29 To najszerza grupa, stanowiąca połączeniu dwu poprzednich kryteriów i odnosi się przykładowo do zwolnienia celnego dotyczącego rzeczy mienia przesiedlenia przysługującego osobie przesiedlającej na unijnych obszar celny z pobytu stałego lub czasowego oraz przeznaczenie zwolnionych od cła przedmiotów do użytku osobistego przez okres co najmniej jednego roku. Szerzej Rozdział I Mienie osobiste należące do osób fizycznych, przenoszących swoje miejsce zamieszkania z państwa trzeciego na obszar Wspólnoty, Art. 3 - 20 WSZC
  - 30 Art. 208 UKC
  - 31 Uznaje się, że spełniony jest wymóg powrotnego przywozu towaru w stanie niezmienionym, jeżeli przykładowo po wywiezieniu z unijnego obszaru celnego nie zostały poddane zabiegom lub czynnościom innym niż te zmieniające ich wygląd lub konieczne do ich naprawy, przywrócenia im dobrego stanu lub utrzymania ich w dobrym stanie. Szerzej art. 158 Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego, Dz. Urz. UE z 2015, L. 343/1 ze zm.
  - 32 Wymogi te spełniają również produkty uzyskane z produktów poprzednio wymienionych, w wyniku procesu przetwarzania przeprowadzonego na pokładzie statków przetwórci zarejestrowanej lub wpisanej do ewidencji w jednym z państw członkowskich i pływającej pod banderą tego państwa.
  - 33 Szerzej P. Witkowski ,Instrumenty polityki celnej Unii Europejskiej, Wydawnictwo WSPA, Lublin 2016, s. 318.
  - 34 Zasada ta nie ma zastosowania w stosunku do towarów objętych procedurą uszlachetniania biernego; towarów wyprowadzanych poza unijny obszar celny w konsekwencji zakończenia procedury końcowego przeznaczenia; towarów dostarczanych, zwolnionych z VAT lub podatku akcyzowego, jako zapasy statku powietrznego lub wodnego, niezależnie od miejsca przeznaczenia tego statku, przy czym niezbędne jest udokumentowanie takich zapasów; towarów objętych procedurą tranzytu wewnętrznego; towarów czasowo przewożonych poza unijnym obszarem celnym bezpośrednio pomiędzy miejscami na nim położonymi.
  - 35 Art. 2267 ust. 2 UKC
  - 36 P. Witkowski ,Instrumenty..., s. 241.
  - 37 <https://www.gov.pl/web/kowr/refundacje-wywozowe> 5 marzec 2024 r.
  - 38 Podobnie mamy do czynienia w przypadku zwolnienia z należności celnych wywozowych.
  - 39 Por. B. Korczowska ,Procedury celne, (w) ,Prawo, procedury i postępowanie celne, E. Małecka-Ziemińska (red.)Wydawnictwo CeDeWe, Warszawa 2020, s. 93.
  - 40 Art. 267 ust 3 lit e) UKC
  - 41 Art. 267 ust 2 UKC
  - 42 Art. 1 pkt. 19 RD
  - 43 Art. 221 RW
  - 44 A. Kuś, P. Witkowski ,Procedury celne w prawie celnym Unii Europejskiej, Ius Novum Nr 1/2019, s. 138.

Pashko Pavlo, Pashko Dalyna

Ukraina. Ekonomiczne mechanizmy zmian w strukturach kontroli przepływu towarów wewnątrz kraju

Streszczenie

W odniesieniu do decyzji dotyczących zmian infrastrukturalnych w zarządzaniu czynnościami podatkowymi i celnymi, przeprowadzaniu ich, kontroli nad nimi oraz ograniczenia korupcji, proponowane jest nowe podejście w oparciu o wdrożenie elektronicznego zintegrowanego systemu śledzenia przepływu towarów w całym łańcuchu dostaw w różnych państwach oraz ciągłej kontroli podatkowej, celnej i audytowej od granicy do ostatecznego nabywcy.

Słowa kluczowe: zmiany infrastrukturalizacyjne

Ukraine. Economic mechanisms of infrastructural changes in the structures of control over the movement of goods within the country

Summary

The new approach is proposed in determining infrastructural changes in the management and implementation of tax and customs affairs, control over their activities, reduction of corruption based on the implementation of the electronic integrated system for tracking the movement of goods throughout the supply chain in different countries, continuous tax, customs and audit control from the border to the final buyer.

Key words: proposed in determining infrastructural changes

Główną przyczyną korupcji w punktach celnych jest możliwość sprzedaży w kraju towarów, które zostały przywiezione na terytorium Ukrainy z naruszeniem przepisów lub zostały ukryte przed kontrolą celną, bez sprawdzania legalności ich importu.

Osiągnięcie niezbędnego sukcesu w walce z tym zjawiskiem jest możliwe tylko dzięki budowaniu systemu ścisłej współpracy struktur odpowiedzialnych za kontrolę przepływu i sprzedaży towarów na terenie państwa, a także kontrolę ich jakości i bezpieczeństwa.

Struktury te przede wszystkim obejmują służbę celną, podatkową i graniczną oraz Biuro Bezpieczeństwa Gospodarczego Ukrainy (ukr. BEB) Regularna zmiana dyrektorów departamentów podatkowych i celnych, ich struktur, bez zmiany systemu kontroli przepływu i sprzedaży towarów w kraju, nie przyniosła oczekiwanego efektu.

Oczekiwany efekt w postaci rozwoju gospodarczego kraju, zwiększenia krajowej produkcji towarów, zwiększenia dochodów budżetu, zwiększenia obrotu towarami przez granicę celną kraju, zmniejszenia korupcji, przejrzystości oraz przewidywalności opodatkowania, można osiągnąć poprzez wprowadzenie kontroli przepływu towarów od momentu ich wwozu na terytorium Ukrainy do momentu sprzedaży. Kontrolę taką należy prowadzić za pomocą elektronicznego obiegu i wykorzystania informacji o tych towarach oraz o podmiotach realizujących ich przemieszczanie, zakup i sprzedaż.

Jednocześnie, uproszczenie kontroli zostanie osiągnięte poprzez uproszczenie procedur na granicy i przeniesienie kontroli wewnątrz kraju za pomocą mechanizmów kontroli księgowej, podatkowej, celnej i audytowej, a także analizy ryzyka i systemu zarządzania ryzykiem.

Wiele państw na świecie wybrało ten sposób kontroli. Nowy Skomputeryzowany System Tranzytowy NCTS (New Computerised Transit System), do którego dołączyła Ukraina, jest przykładem częściowej realizacji konkretnego postulatu - kontroli nad tranzytowym przepływem towarów.

Systemy kontroli mogą i powinny opierać się na systemie elektronicznego obiegu informacji księgowych, podatkowych i celnych oraz uzgadnianiu ich z informacjami pochodzącymi z innych źródeł zarówno poza granicami państwa, jak i w jego obrębie.

Podatki, które mogą być zgodnie z prawem płacone w urzędzie celnym w oparciu o wstępne informacje (które nie zawsze odpowiadają ostatecznym dokumentom), muszą lub mogą być płacone w kraju po potwierdzeniu legalności importu towarów do kraju. Takie podejście radykalnie zmniejsza źródło możliwej korupcji w organach celnych, organach podatkowych, straży granicznej i innych instytucjach kontrolnych.

Pomysł ten może być zrealizowany poprzez ujednoczenie systemów księgowo-podatkowych zarówno w odniesieniu

do towarów w kraju jak i towarów pochodzących z zagranicznej działalności gospodarczej oraz transportu transgranicznego w ramach wspólnych standardów ze znaczną dodatkową rozbudową Ukraińskiej Klasyfikacji Towarów Zagranicznej Działalności Gospodarczej (UKT ZED) na potrzeby zautomatyzowanej elektronicznej identyfikacji towarów oraz stosowanie takiej klasyfikacji nie tylko w urzędach celnych, ale także w strukturach wewnątrz kraju.

Takie podejście umożliwi porównywanie towarów importowanych i towarów sprzedawanych w kraju na poziomie elektronicznym, co wyeliminuje podstawę do ich fałszowania i pozwoli kontrolować ich wartość celną nie tylko jako podstawę do obliczania podatków celnych, ale także podstawę do obliczania podatków krajowych.

Na Ukrainie system elektronicznego obiegu informacji został już wprowadzony, dlatego wdrożenie proponowanych rozwiązań jest możliwe.

Kodeks celny Ukrainy stanowi, że polityka celna jest elementem polityki gospodarczej.

W latach 90-tych Służba Celna podlegała premierowi Ukrainy. Jednak na początku lat 2000. dyrektor służby podatkowej, który objął stanowisko ministra finansów i wicepremiera Ukrainy, zmienił przepisy dotyczące Ministerstwa Finansów i przydzielił mu nietypowe funkcje w zakresie kształtowania i wdrażania polityki celnej.

W ostatnich latach Ministerstwo Finansów, pozbawione mechanizmów regulacyjnych próbowało realizować politykę celną, która ograniczyła działalność celną do wykonywania wyłącznie funkcji fiskalnych, ze szkodą dla działań związanych z bezpieczeństwem.

Łączenie lub rozłączanie służby celnej i służby podatkowej bez struktury organizacyjnej i koordynacyjnej do monitorowania tych procesów nie przyniosło oczekiwanego efektu. Ministerstwo Finansów nie posiada takiej struktury i nie jest w stanie pełnić funkcji koordynacyjnych, zarządczych i kontrolnych.

Na Ukrainie istnieje stanowisko Pierwszego Wicepremiera Ukrainy - Ministra Gospodarki Ukrainy. Ministerstwo Gospodarki zapewnia formułowanie i realizowanie państwowej polityki rozwoju gospodarczego i społecznego oraz polityki handlowej, a także państwowej zagranicznej polityki gospodarczej.

Polityka celna reguluje zagraniczną działalność gospodarczą poprzez dbałość o sprawy celne. Mechanizmy regulacji taryfowych i pozataryfowych są elementem zagranicznej polityki gospodarczej, a ich wdrażanie w ramach procedur celnych jest elementem polityki celnej. Samo Ministerstwo Gospodarki posiada jednostki zajmujące się tymi działaniami.

Działalność podatkowa jest elementem polityki rozwoju

gospodarczego i handlu, a nie tylko polityki państwowej i finansowej. Poprzez regulacje podatkowe osiągane są efekty stymulacji i rozwoju krajowego przemysłu i przedsiębiorczości. Rozwój gospodarczy Ukrainy może być pobudzony dzięki instytucjonalnemu podziałowi kompetencji, gdy Ministerstwo Gospodarki będzie odpowiedzialne za zapewnianie budżetu państwa, a Ministerstwo Finansów - za rozsądne wykorzystanie otrzymanych środków.

Na Ukrainie wprowadzono stanowisko wicepremiera ds. innowacji, rozwoju edukacji, nauki i technologii - ministra transformacji cyfrowej. Właśnie to stanowisko może być koordynatorem struktur zaangażowanych w tworzenie mechanizmów przetwarzania informacji o tworzeniu, przepływie i sprzedaży towarów, kontroli ich jakości i bezpieczeństwa na terytorium Ukrainy. Takie działania są możliwe tylko pod warunkiem stworzeniu jednego scentralizowanego międzyresortowego systemu informacyjno-komunikacyjnego i informacyjno-analitycznego oraz bazy danych dotyczących kwestii gospodarczych dla wszystkich organów państwowych, które na pierwszym etapie mogą łączyć bazy danych służby celnej, podatkowej i granicznej oraz Biura Bezpieczeństwa Gospodarczego Ukrainy. Możliwe jest wykorzystanie potencjału naukowego struktur naukowych i edukacyjnych Ukrainy oraz doświadczenia międzynarodowego - co jest zadaniem wicepremiera ds. innowacji, rozwoju edukacji, nauki i technologii - ministra transformacji cyfrowej - w celu stworzenia mechanizmów kontroli przepływu towarów.

Te dwa stanowiska mogą i powinny stać się organizatorami mechanizmów ekonomicznych, które ograniczą i przewyżczą zjawiska korupcji i zawłaszczania środków państwowych.

W tym celu konieczne są zmiany w obowiązującym prawie, które umożliwią wdrożenie ekonomicznych mechanizmów wewnętrznych zmian w strukturach kontroli przepływu towarów na terenie kraju, ich jakości i bezpieczeństwa.

W kraju, na przykład, na pierwszym etapie możliwe jest utworzenie struktury zarządzania - Państwowej Administracji Gospodarczej Ukrainy (na wzór okręgowej struktury administracji państwowej z podporządkowaniem jej poszczególnych podmiotów prawnych) (Rysunek 1)

Aby wdrożyć ten system, proponuje się określenie poziomów odpowiedzialności i uprawnień różnych struktur oraz, odpowiednio, ich kierowników.

Pierwszy Wicepremier Ukrainy - Minister Gospodarki wraz z Wicepremierem Ukrainy - Ministrem Transformacji Cyfrowej określają niezbędny poziom zapewnienia interesów narodowych i przedstawiają wskaźniki Państwowej Administracji Gospodarczej Ukrainy (DEAU).

Pierwszy wicepremier Ukrainy przedkłada Gabinetowi Ministrów propozycje dotyczące powołania przewodniczącego DEAU. Mianuje dyrektorów Państwowej Służby Podatkowej (DPSU), Państwowej Służby Celnej (DMSU) oraz Biura Bezpieczeństwa Gospodarczego Ukrainy (BEB).

DEAU, jako naczelny organ:

- odpowiada za koordynację realizacji procedur podatkowych i celnych, zwalczanie przestępstw mających wpływ na funkcjonowanie gospodarki państwa.
- formułuje i weryfikuje strategiczne zadania dla służby podatkowej, służby celnej oraz BEB;
- koordynuje działania służby podatkowej, służby celnej oraz BEB. W tym przypadku podział zadań można uporządkować: te, które się powielają, można pozostawić w DEAU;
- przygotowuje uchwałę do podpisu przez pierwszego wicepremiera Ukrainy w sprawie mianowania dyrektorów służby podatkowej, celnej i BEB;
- appoints Deputy Heads of tax and customs services, BEB;
- powołuje zastępców dyrektorów służby podatkowej i służby celnej oraz BEB;
- wspiera i administruje jednym scentralizowanym międzysektorowymi systemami informacyjno-komunikacyjnymi i informacyjno-analitycznymi oraz bazą danych dotyczących kwestii gospodarczych;
- ustanawia ujednoczone racjonalne wskaźniki prognoz dla organów podatkowych, celnych i BEB, tworzy ujednoczone jednostki statystyczne, opracowuje metody prognozowania szacunkowych przychodów budżetu w oparciu o informacje z jednolitej bazy danych, szkoli personel, opracowuje naukowe perspektywy rozwoju itp;
- nadzoruje pracę podwładnych, organizuje pracę operacyjną i dochodzeniową własnych jednostek antykorupcyjnych w ramach BEB, itp.

Służba podatkowa i służba celna są odpowiedzialne za sprawy podatkowe i celne. Powinny one mieć status określony przez państwo, który pozwala im być odrębnymi podmiotami prawnymi w ramach jednej DEAU z kierownikiem, który ma prawo do mobilności i niezależności w podejmowaniu decyzji, wydawaniu poleceń, rozwiązywaniu kwestii strukturalnych i kadrowych, w tym związanych z kierownikami odpowiednich organów terytorialnych, oraz podejmowaniu ostatecznych decyzji w sprawach podatkowych lub celnych. Odpowiednie organy terytorialne powinny być mu bezpośrednio podporządkowane.

BEB, jako odrębny podmiot prawny, z kierownikiem podległym dyrektorowi DEAU, w ścisłej współpracy i ze wsparciem informacyjnym służb podatkowych i celnych, musi korzystać z praw do prowadzenia działań opera-

cyjnych i dochodzeniowych; prowadzenia postępowań przygotowawczych z artykułu „kontrabanda” i artykułów w ramach jurysdykcji przewidzianej prawem; gromadzenia i wdrażania informacji o naruszeniach przepisów podczas wypełniania zarówno obowiązków podatkowych, jak i celnych przez podatników i pracowników organów kontrolnych, podczas przewozu towarów przez granicę celną Ukrainy i ich sprzedaży itp.

BEB jako odrębna, niezależna struktura niepodlegająca służbom podatkowym i celnym przyczyni się do poprawy egzekwowania prawa i zwiększenia jego skuteczności. Umieszczenie pracowników BEB w departamentach podatkowych i celnych oraz ich kontrola nad działaniami urzędników podatkowych i celnych, będzie podstawą do zapobiegania korupcyjnym działaniom tych pracowników.

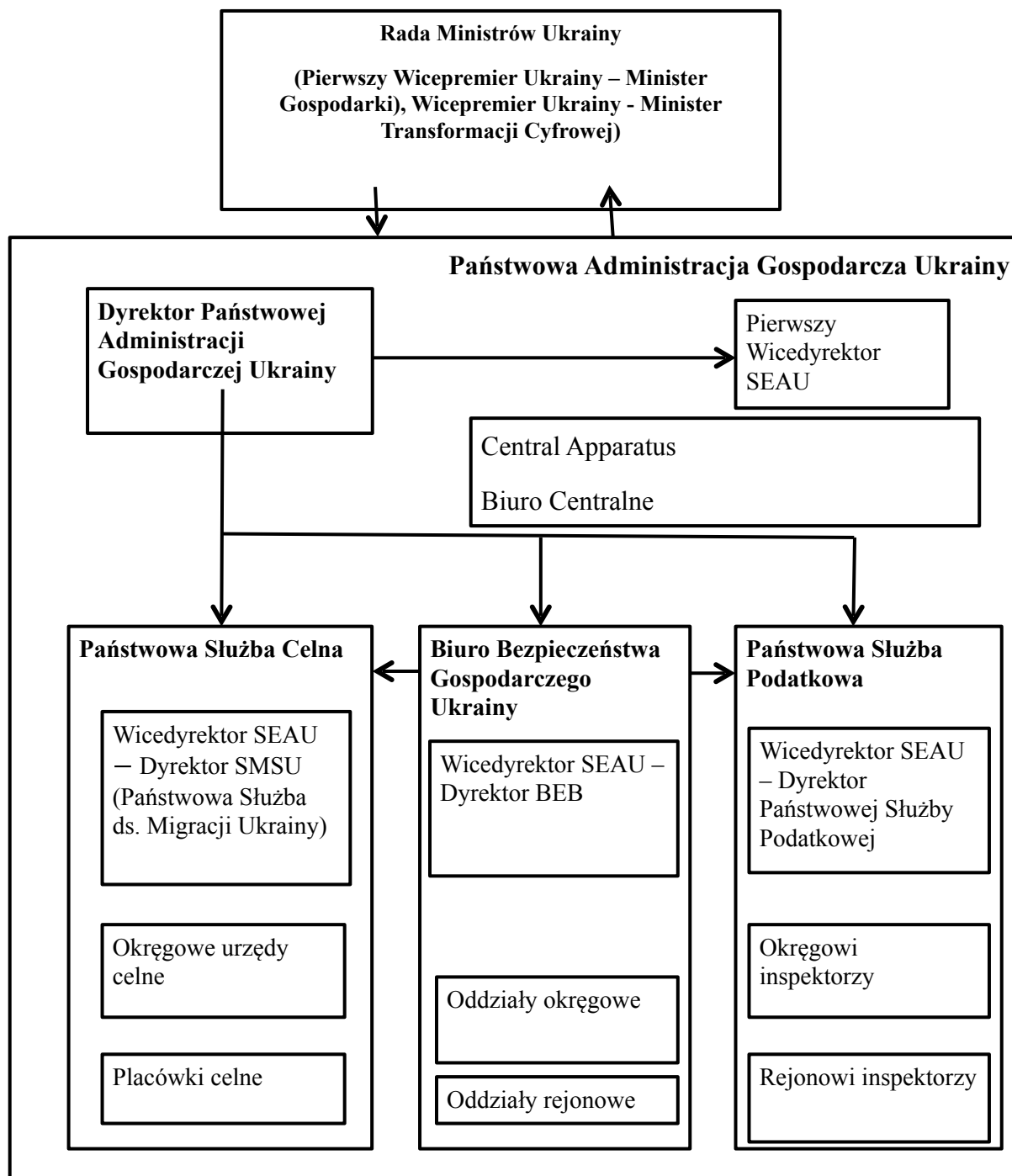
Lepiej jest wykonywać wszystkie te zadania wspólnie, pod jednym kierownictwem strategicznym (pierwszego wicepremiera Ukrainy) i operacyjnym (DEAU).

Wicepremier Ukrainy - Minister Transformacji Cyfrowej powinien stać się głównym podmiotem decyzyjnym w zakresie informatyzacji procesów podatkowych i celnych, kontroli przepływu i sprzedaży towarów, ich jakości i bezpieczeństwa. W przyszłości Ministerstwo Transformacji Cyfrowej powinno utrzymywać jeden scentralizowany system informacji i komunikacji oraz bazę danych dotyczących kwestii gospodarczych. Biorąc pod uwagę ograniczone fundusze dostępne na stworzenie nowej bazy danych możliwe jest wykorzystanie istniejących baz danych, a w przyszłości powierzenie ich prowadzenia określone Ministerstwu.

Tworząc proponowaną strukturę w czasie wojny, lepiej modyfikować zadania i funkcje istniejących struktur bez ich reorganizacji, co przyniesie pozytywny skutek bez masowych zwolnień i wymiany urzędników, co praktycznie nigdy nie przyniosło oczekiwanego efektu w walce z korupcją.

Dalszy rozwój spraw podatkowych i celnych opiera się na stworzeniu i wdrożeniu elektronicznego zintegrowanego systemu śledzenia przepływu towarów w całym łańcuchu dostaw w różnych krajach, ciągłej kontroli podatkowej, celnej i audytowej od granicy do ostatecznego nabywcy w oparciu o ujednoczony system oznaczenia i kodowania towarów. Konieczne jest także wprowadzenie wspomnianego systemu oznaczenia i kodowania towarów do rachunkowości księgowej, podatkowej i celnej, która będzie prowadzona elektronicznie; stosowanie uniwersalnego znacznika zdarzenia (towaru) przy znakowaniu towarów i jego przetwarzanie w całym łańcuchu dostaw z wykorzystaniem sztucznej inteligencji.

Przejsie na nowy poziom zarządzania stworzy mechanizm, który będzie działał skuteczniej na rzecz narodowych interesów i bezpieczeństwa Ukrainy.

[Analogicznie do sądów rejonowych niższego szczebla i okręgowych – wyższego]

prof. doktor nauk ekonomicznych
PASHKO Pavlo Zasłużony Pracownik Nauki i Techno-
logii Ukrainy
pashko.pavlo@gmail.com
ORCID: 000-0002-2697-751X

Doktor Nauk Ekonomicznych
PASHKO Dalyana - Adiunkt
pashko.dalyana@gmail.com
ORCID: 0000-0002-1160-6396

Katarzyna Wróblewska

Kwestia odpowiedzialności za wystawianie tzw. pustych faktur jest nieustannie przedmiotem szczególnej uwagi organów podatkowych w kontekście zwalczania oszustw podatkowych oraz zabezpieczania wpływów do budżetu państwa – zarówno w Polsce, jak i w innych krajach Unii.

Orzecznictwo sądów krajowych od lat wskazuje jednolicie, że odmowa skorzystania z praw przysługujących podatnikowi, takich jak odliczenie VAT, może mieć miejsce nie tylko w przypadku, gdy podatnik jest bezpośrednio zaangażowany w oszustwo lub nadużycie systemu, lecz także wtedy, gdy miał świadomość bądź powinien być mieć świadomość takich praktyk. W sytuacji gdy podatnik wiedział lub mógł wiedzieć, że występuje oszustwo lub nadużycie prawa, istotnym czynnikiem staje się ocena, czy podjął wystarczające środki ostrożności.

W takim przypadku kluczowe staje się określenie stopnia zachowania przez podatnika należytej staranności. Jeśli podatnik nie zachował należytej staranności, co oznacza, że nie podjął odpowiednich działań, aby zapobiec ewentualnemu oszustwu lub nadużyciu prawa, ograniczone mogą zostać jego prawa, takie jak odliczenie VAT.

Kontrowersje wokół art. 108 ustawy o VAT

Coraz częściej podnosi się jednak, że polska praktyka, zakładająca prowadzenie postępowania zarówno wobec nabywcy, czyli odbiorcy faktury wystawionej w trybie przewidzianym w art. 108 ustawy o VAT, jak i wystawcy takiej faktury, budzi pewne kontrowersje z uwagi na sprzeczność z celem tego przepisu, który powinien się sprowadzać do uszczelnienia systemu podatkowego, a nie pobierania podwójnych opłat od obu stron transakcji.

Odpowiedzialność przedsiębiorców za działania pracowników

W ostatnich miesiącach dyskusja na temat odpowiedzialności za błędnie wystawione faktury jest coraz częściej podejmowana w firmach z uwagi na zbliżający się obowiązek korzystania z e-Faktur ustrukturyzowanych od 1 lipca 2024 r. oraz nowe sankcje za niewywiązanie się z ciężących na podatniku obowiązków związanych z prawidłowym dokumentowaniem transakcji za pomocą nowego formatu faktur. Jednocześnie wiele firm obawia się, że nowy kanał wymiany faktur, który będzie dostępny dla bardzo szerokiego grona użytkowników, może sprzyjać nasileniu prób wyłudzeń ze strony oszustów za pomocą fikcyjnych faktur. Szczególnym przypadkiem takiego procederu jest wystawianie fałszywych dokumentów przez pracowni-

ków firmy – szczególnie jeśli pracodawca nie miał wiedzy o działaniach pracownika. Budzi to oczywiście pytanie o realną granicę odpowiedzialności za nielegalne działania, biegnącą między pracodawcą a zatrudnionym przez niego zespołem.

Ciekawym głosem w dyskusji nt. odpowiedzialności przedsiębiorców za działania pracowników uczestniczących w wystawianiu faktur w firmach, jest wydana we wrześniu tego roku opinia rzeczniczki generalnej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE), Juliane Kokott (sygn. C-442/22).

Zgodnie z powyższą opinią pracownik, który wystawia taką fakturę w imieniu pracodawcy, ale bez jego wiedzy i przyzwolenia, odpowiada za VAT wykazany na fakturze. Z kolei pracodawca ponosi odpowiedzialność za podatek, jeśli działał w złej wierze, nie zachował należytej staranności w nadzorze nad pracownikiem, a istnieje zagrożenie dla wpływów podatkowych.

Opinię rzeczniczki – choć nie jest ona jeszcze potwierdzona wyrokiem w tej sprawie – można uznać za stanowczy krok w kierunku zreformowania dotychczasowej praktyki, poprzez postawienie pracodawcy w roli „pozornego wystawcy”, wyłączając go z kategorii wystawcy faktury w rozumieniu przepisów dotyczących VAT. Pracodawca ponosi więc odpowiedzialność tylko w przypadku złej wiary i braku należytej staranności w nadzorze nad pracownikiem. Opinia uwzględnia, że pracodawca może ufać dobrze dobranej kadrze i stosować proste wewnętrzne systemy zarządzania, pod warunkiem że podejmuje działania w razie pojawienia się określonych symptomów wskazujących na możliwe nadużycia. Ponadto nie można mówić o dobrej wierze, jeśli pracodawca widział taki proceder lub w łatwy sposób mógł się o nim dowiedzieć i nie starał się go ukrócić mimo takiej możliwości. Można nawet mówić tu o tolerowaniu fikcyjnych faktur wystawianych przez pracowników.

Okiem eksperta EY

Kluczowe w tym przypadku jest zapewnienie odpowiedniego nadzoru pracowników, czego nie należy jednak rozumieć jako szczególnej, specyficznej kontroli. Pracodawca

nie może oczywiście „ślepo” ufać swoim pracownikom, ale wystarczy, by miał prosty wewnętrzny system zarządzania ryzykiem (odpowiednie procedury weryfikacji).

Katarzyna Wróblewska - EY Polska, Doradztwo Podatkowe, Partner

Podsumowanie

W sprawie C-442/22 TSUE nie wydał jeszcze wyroku, ale już sama opinia rzeczniczkowa może mieć istotny wpływ na praktykę polskich organów podatkowych, gdyż otwiera

nowe perspektywy w zakresie odpowiedzialności za wystawianie fałszywych faktur. Wprowadza jasne wytyczne dotyczące roli pracownika i pracodawcy, eliminując nieuzasadnione obciążenia dla obu stron transakcji. Sama opinia nie jest wiążąca dla TSUE, ale bardzo często uwzględnia się ją w rozstrzygnięciu sprawy, dlatego pozostaje mieć nadzieję, że przełoży się ona na praktykę polskich organów podatkowych.

Źródło: https://www.ey.com/pl_pl/people/katarzyna-wroblewska

Anna Wibig, Mateusz Jopek, Kinga Bączek

Obowiązek korekty zgłoszenia o planowanym nabyciu wewnątrzwspólnotowym w przypadku zmiany przewidywanej daty dostawy

Restrykcyjne stanowisko organów podatkowych dotyczące zmian w planowanych dostawach wyrobów akcyzowych z zagranicy

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 29 grudnia 2023 r., zajął bardzo restrykcyjne stanowisko, zgodnie, z którym zmiana przewidywanej daty dostawy wyrobów akcyzowych z innego kraju UE dokonywana poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy wymaga dokonania korekty złożonego zgłoszenia o planowanym nabyciu wewnątrzwspólnotowym (tzw. ZPNW).

O co chodzi?

Zgodnie z obowiązującymi przepisami podmiot, który nabywa wewnątrzwspólnotowo poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy niezharmonizowane wyroby akcyzowe, które w Polsce są opodatkowane inną stawką akcyzy niż stawka zerowa musi złożyć zgłoszenie o planowanym nabyciu wewnątrzwspólnotowym zanim wyroby te zostaną wprowadzone na terytorium Polski. Służy to m.in. objęciu tego nabycia zabezpieczeniem akcyzowym. Zgodnie z obowiązującym wzorem zgłoszenia o planowanym nabyciu wewnątrzwspólnotowym należy w nim wskazać m.in. przewidywaną datę dostawy wyrobów do Polski.

W interpretacji indywidualnej z 29 grudnia 2023 r., sygn. 0111-KDIB3-3.4013.322.2023.2.MAZ (dalej: „Interpretacja”), Dyrektor KIS stwierdził, że w przypadku każdej zmiany przewidywanej daty dostawy podmiot jest zobowiązany złożyć korektę pierwotnie złożonego zgłoszenia o planowanym nabyciu wewnątrzwspólnotowym.

Co to oznacza w praktyce?

W rzeczywistości biznesowej zastosowanie się do przedstawionego w Interpretacji stanowiska Dyrektora KIS może być bardzo trudne, a czasem wręcz niemożliwe. Jak pokazuje praktyka, często podmiot krajowy dokonujący nabycia wewnątrzwspólnotowego nie odpowiada za organizację transportu, zajmuje się tym dostawca wyrobów. W efekcie, polski podmiot może dowiedzieć się, że nastąpiła zmiana w przewidywanej dacie dostawy dopiero w momencie, gdy wyroby zostaną przez niego odebrane. Nie wspominając już o sytuacjach, w których doszło do opóźnień w przewozie, np. z powodu korków i ostatecznie kierowca dojechał do nas jednak po północy, a więc już kolejnego dnia. Co więcej, zmiana planowanej daty dostawy może nastąpić nawet kilkukrotnie, jeśli zagraniczny dostawca będzie np. oczekiwał, aż sam otrzyma ten towar w swoim magazynie. W świetle omawianej Interpretacji, każde z tych zdarzeń wymagałoby złożenia korekty zgłoszenia o planowanym nabyciu wewnątrzwspólnotowym.

W powyższym kontekście warto również zwrócić uwagę, że obecnie podmioty nabywające wyroby akcyzowe poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy z innych krajów UE są już obciążone dość archaicznym obowiązkiem jakim jest dokonywanie saldowania zabezpieczenia akcyzowego w formie papierowej.

„Stanowisko zaprezentowane przez organy podatkowe w Interpretacji wydaje się być zbyt restrykcyjne i nieodpowiadające literalnemu brzemieniu zwrotu użytego w formularzu ZPNW. Ten przewiduje bowiem konieczność wskazania planowanej daty dostawy, a każdy plan

ma to do siebie, że może ostatecznie ulec zmianie. Być może Ministerstwo Finansów powinno rozważyć zmianę podejścia w zakresie obowiązków związanych z nabyciem wewnątrzspółnotowym niezharmonizowanych wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru.”

Mateusz Jopek, Starszy menedżer w zespole Podatku Akcyzowego i ESG

Co dalej?

Podmiotom dokonującym nabycia wewnątrzspółnotowego wyrobów akcyzowych niezharmonizowanych sugerujemy dokonanie analizy aktualnej praktyki i podjęcie decyzji, co do dalszej praktyki dotyczącej składania ewentualnych korekt złożonego zgłoszenia o planowanym nabyciu wewnątrzspółnotowym.

Być może zasadne będzie również zgłoszenie się do swojej organizacji branżowej i rozważenie wysunięcia postulatu wprowadzenia zmian w obowiązujących przepisów tak, aby system nabycia wewnątrzspółnotowych był skuteczny, ale przy tym nie stanowił nadmiernego obciążenia dla prowadzonej działalności gospodarczej, a tak właśnie wydaje się być gdyby zastosować się do stanowiska zaprezentowanego w omawianej Interpretacji.

Anna Wibig - Partner Associate w Zespole Podatku Akcyzowego i ESG awibig@deloitteCE.com

Mateusz Jopek - Menedżer w zespole Podatku Akcyzowego i ESG mjopek@deloitteCE.com

Kinga Bączek - Menedżerka w Zespole Podatku Akcyzowego i ESG kbaczek@deloittece.com

Źródło: <https://www2.deloitte.com/pl>

Anna Wibig, Mateusz Jopek, Kinga Bączek

Przemieszczenie wyrobów zawierających całkowicie skażony alkohol bez obowiązku stosowania e-SAD?

Zmiana interpretacji dotyczącej obowiązków związanych z przemieszczeniem wyrobów zawierających całkowicie skażony alkohol etylowy w ramach dostawy wewnątrzspółnotowej

6 lutego 2024 r. Szef Krajowej Administracji Skarbowej zmienił interpretację indywidualną dotyczącą obowiązku stosowania dokumentu e-SAD dla przemieszczenia poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy w ramach dostawy wewnątrzspółnotowej, wyrobów nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi zawierających w swoim składzie alkohol etylowy całkowicie skażony. Według zmienionej interpretacji, w takim przypadku nie ma obowiązku korzystania z e-SAD.

O co chodzi?

Podmiot produkujący i sprzedający produkty, zawierające w swoim składzie alkohol etylowy całkowicie skażony, które nie są przeznaczone do spożycia przez ludzi, takie jak płyny do spryskiwaczy i płyny do dezynfekcji rąk (dalej: „Wyroby”), wystąpił z pytaniem czy jest zobowiązany do stosowania dokumentu e-SAD w przypadku przemieszczeń Wyrobów poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, w ramach dostawy wewnątrzspółnotowej (dalej: „WDT”).

Pierwotnie Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej wydanej w dniu 17 maja 2023 r. (sygn. 0111-KDIB3-3.4013.96.2023.1.MAZ) stwier-

dził, że w przypadku dokonywania WDT Wyrobów, wnioskodawca zobowiązany jest do stosowania dokumentu e-SAD. Jednak 6 lutego 2024 r. Szef Krajowej Administracji Skarbowej wydał pismo o sygn. DOP7.8101.59.2023. HEMD zmieniające tę interpretację indywidualną, wskazując, że wnioskodawca nie ma jednak takiego obowiązku.

W zmienionej interpretacji organy stwierdziły, że przemieszczenie Wyrobów w ramach WDT nie musi odbywać się na podstawie e-SAD ponieważ produkowany na terytorium kraju alkohol etylowy całkowicie skażony może być przedmiotem swobodnego obrotu na terytorium kraju po jego dopuszczeniu do konsumpcji, gdy nie został jeszcze zużyty do produkcji wyrobów nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi.

Należy zwrócić uwagę, że przedstawione przez organ uzasadnienie jest bardzo lakoniczne i nie daje wyczerpującej odpowiedzi jak należy interpretować przepisy dotyczące całkowicie skażonego alkoholu etylowego. W powyższym kontekście należy mieć na uwadze, że zgodnie z treścią załącznika nr 1 do ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1542 ze zm., dalej: „Ustawa akcyzowa”). wyrobem akcyzowym jest m.in. alkohol etylowy zawarty w wyrobach niebędących wyrobami akcyzowymi o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu przekraczającej 1,2% obj. Jednocześnie, art. 2 ust. 1 pkt 16a lit. b) Ustawy akcyzowej wprost wskazuje, że

obowiązkiem dokumentowania za pomocą e-SAD objęte są przemieszczenia, w tym w ramach WDT, całkowicie skażonego alkoholu etylowego dokonywane poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy.

„Podchodząc do tematu takich przemieszczeń od strony celowościowej oraz systemowej, oczywiście obowiązek dokumentowania ich za pomocą e-SAD wydaje się nadmierny i niepotrzebny, niemniej literalne brzmienie przepisów pozostawia w tym względzie wiele wątpliwości.”

Mateusz Jopek, Starszy menedżer w zespole Podatku Akcyzowego i ESG

Co to oznacza w praktyce?

Powyzsza zmiana interpretacji indywidualnej wskazuje na zmianę podejścia organów podatkowych w stosunku do wyrobów zawierających w swoim składzie alkohol całkowicie skażony. Być może te konkluzje powinny zostać podzielone również w przypadku przemieszczania innych wyrobów podlegających tzw. bezwarunkowym zwolnieniom z akcyzy określonych w art. 30 ust. 9 Ustawy akcyzowej, w tym m.in. dla alkoholu zawartego w produktach leczniczych, w olejkach eterycznych lub mieszaninach

substancji zapachowych, czy też w artykułach spożywczych lub półproduktach.

Co dalej?

Mając na względzie niejednoznaczność przepisów w omawianym zakresie, podmioty które dotychczas stosowały dokument e-SAD dokonując WDT lub wewnątrzspółnotowego nabycia (dalej: „WNT”) towarów zawierających w swoim składzie alkohol etylowy powinny rozważyć wystąpienie z własnym wnioskiem o udzielenie interpretacji w tym zakresie i być może odejść od stosowania dokumentów e-SAD w takich przypadkach.

Anna Wibig - Partner Associate w Zespole Podatku Akcyzowego i ESG awibig@deloitteCE.com

Mateusz Jopek - Menedżer w zespole Podatku Akcyzowego i ESG mjopek@deloitteCE.com

Kinga Bączek - Menedżerka w Zespole Podatku Akcyzowego i ESG kbaczek@deloittece.com

<https://www2.deloitte.com/pl>

źródło: <https://www2.deloitte.com/pl>

Paweł Mikuła

Pracownik wystawił pustą fakturę, ale odpowie za to pracodawca, jeżeli nie dochował należytej staranności

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z 30.01.2024 r. (C-442/22) - należyta staranność

Wystawienie „pustej” faktury, może nieść przykre konsekwencje dla pracodawcy, jak i pracownika. Jedną z nich jest zapłata VAT wykazanego na wspomnianej fakturze. Jeżeli wystawi ją pracownik, to pracownik poniesie odpowiedzialność. Jeżeli jednak pracodawca „nie dochował należytej staranności, rozsądnie wymaganej w celu kontrolowania działań wspomnianego pracownika”, VAT będzie musiał zapłacić pracodawca.

Na czym polega problem w tej sprawie?

Polska spółka prowadziła stację paliw. Kierowniczką tej stacji, będącą pracownikiem spółki, w okresie 2010-2014 wystawiła 1679 fikcyjnych faktur, na których jako sprzedawca widniała spółka. Pracownicy stacji przekazywali kierowniczkę paragony fiskalne, na podstawie których ta wystawiała faktury ze wskazaniem nabywców, którzy

w istocie nie dokonali zakupów. Tym samym mogli przez to niezasadnie odliczyć podatek VAT naliczony.

Działalność kierowniczką odbywała się bez zgody i wiedzy zarządu spółki. Faktury były wystawiane poza systemem generującym „standardowe” faktury. Po wykryciu procedurowo rozwiązano umowę o pracę z kierowniczką.

Zgodnie z art. 108 polskiej ustawy o VAT (odpowiednio art. 203 dyrektywy VAT) osoba, która wykaże kwotę podatku VAT na fakturze, zobowiązana jest do jego zapłaty. W związku z tym organy podatkowe stanęły na stanowisku, że spółka powinna ponieść odpowiedzialność i zapłacić podatek wykazany na fakturze. Argumentowały, że nie zapewniono właściwego nadzoru nad pracownikami, a to spółka widniała na fakturze jako sprzedawca.

Trybunał zatem stanął przed następującym dylematem: Czy za „puste” faktury wystawione przez pracownika (z podaniem danych podatnika-pracodawcy) odpowiada pracodawca (podatnik VAT), czy pracownik? [o opinii

Rzecznik Generalnej w tej sprawie poprzedzającej wydanie wyroku pisaliśmy wcześniej tutaj: [Przegląd podatkowy: VAT 6/2023 | Deloitte Polska](#)

Stanowisko Trybunału

Adresując to zagadnienie Trybunał w wyroku z 30.01.2024 r. wskazał w szczególności, że:

- Art. 203 dyrektywy VAT stanowi o tym, że zobowiązana do zapłaty podatku jest „każda osoba, która wykazuje VAT”, a zatem również osoba niebędąca podatnikiem (czyli np. jego pracownik);
- Wystawca widniejący na fakturze działający w dobrej wierze (którego tożsamość została „przywłaszczona” przez inną osobę) nie powinien odpowiadać za wykazany podatek;
- To, czy podatnik działa w dobrej wierze należy oceniać według standardu dochowania należytej staranności podobnego do tego wypracowanego w sprawach dotyczących innych oszustw na gruncie podatku VAT.

Co zatem należy zrobić, aby dochować należytej staranności i pozostać w dobrej wierze?

Tego Trybunał nie sprecyzował. Warto jednak zwrócić uwagę na następujące kwestie odnotowane przez sąd unijny:

- Jeżeli istnieją przesłanki, by podejrzewać nieprawidłowości lub oszustwo, przeczorny przedsiębiorca powinien w zależności od okoliczności konkretnego przypadku podjąć odpowiednie kroki;

- Obowiązek odpowiednich działań kontrolnych istnieje szczególnie wobec pracowników, którzy zobowiązani są do wystawiania faktur w imieniu i na rzecz swojego pracodawcy;
- Nie jest w dobrej wierze podatnik, który „nie dochował należytej staranności wymaganej w celu kontrolowania działań swojego pracownika i uniknięcia w ten sposób możliwości wykorzystania przez tego pracownika jego danych identyfikacyjnych do celów VAT do wystawiania fałszywych faktur w celu popełnienia oszustwa”.

Co z tego wynika?

Można uznać, że wyrok w istotnym stopniu pozytywnie rozstrzyga podstawowe zagadnienie, które było dyskusyjne – mianowicie podatnicy (spółki) co do zasady mogą uwolnić się od odpowiedzialności z tytułu wystawiania nierzetelnych faktur przez ich pracowników lub współpracowników. Jednakże konieczny jest tutaj przegląd i odpowiednie funkcjonowanie procedur wewnętrznych (i ich praktyczne stosowanie), aby upewnić się, że obowiązki są prawidłowo rozłożone, a odpowiedni nadzór nad pracownikami zapewniony.

Wyrok dostarcza również istotnych argumentów ochronnych dla podatników, których aktualnie dotyczą podobne spory z organami podatkowymi.

Paweł Mikuła - Partner Associate; pmikula@deloittece.com +48 32 508 03 25

Zbigniew Pindel

Wraca ustawa o ochronie sygnalistów

11 stycznia 2024 r. został przedstawiony nowy projekt ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa („ustawa o ochronie sygnalistów”).

Ustawa ma na celu wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii („dyrektywa 2019/1937”).

Obowiązek implementacji powyższej dyrektywy do polskiego porządku prawnego upłynął 17 grudnia 2021 r. dla podmiotów zatrudniających co najmniej 250 osób; oraz 17 grudnia 2023 r. dla podmiotów zatrudniających co najmniej 50 osób.

Projektowi został nadany tryb pilny. Planowane przyjęcie ustawy przez Radę Ministrów to I kwartał 2024 r.

Ustawa ma na celu wdrożenie dyrektywy Parlamentu

Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii („dyrektywa 2019/1937”).

Obowiązek implementacji powyższej dyrektywy do polskiego porządku prawnego upłynął 17 grudnia 2021 r. dla podmiotów zatrudniających co najmniej 250 osób; oraz 17 grudnia 2023 r. dla podmiotów zatrudniających co najmniej 50 osób.

Projektowi został nadany tryb pilny. Planowane przyjęcie ustawy przez Radę Ministrów to I kwartał 2024 r.

Główne założenia projektu

Sejm poprzedniej kadencji przedstawił kilka projektów ustawy o ochronie sygnalistów – prace były mocno zaawansowane. Wg założeń ustawodawcy, aktualny projekt ma

w zasadniczej części bazować na projekcie przedstawionym w ramach poprzednich prac. Główne założenia projektu:

- ustawa ma uregulować zasady dokonywania zgłoszeń wewnętrznych, zgłoszeń zewnętrznych oraz ujawnienia publicznego;
- przepisom ustawy w zakresie obowiązku ustanowienia wewnętrznych kanałów zgłaszania naruszeń podlegać będą co do zasady podmioty sektora publicznego i prywatnego (w tym spółki), na rzecz których wykonywać lub świadczyć pracę będzie co najmniej 50 osób;
- przepisy chroniące sygnalistów będą miały zastosowanie nie tylko do naruszeń prawa unijnego przewidzianych przez dyrektywę, ale także do wszystkich naruszeń prawa polskiego w dziedzinach: zamówień publicznych, usług, produktów i rynków finansowych, zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, bezpieczeństwa produktów, bezpieczeństwa transportu, ochrony środowiska, ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądowego, bezpieczeństwa żywności i pasz, zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia publicznego, ochrony konsumentów, ochrony prywatności i danych osobowych, bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych. Z zakresu naruszeń podlegających zgłoszeniu zostaną wyłączone zamówienia publiczne dotyczące obronności i bezpieczeństwa państwa;
- projektowana ustawa obejmie ochroną osoby dokonujące zgłoszenia lub ujawnienia informacji, które użyły informacji na temat naruszenia w kontekście związanym z pracą;
- przewidziane w ustawie środki ochronne będą przysługiwały osobie dokonującej zgłoszenia, niezależnie od podstawy i formy współpracy (m.in. umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, prowadzenie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną, kontrakt menedżerski, wolontariat, staż, praktyka);
- ochronie będą podlegać także osoby świadczące pracę na rzecz podmiotów, z którymi podmiot prawny utrzymuje relacje gospodarcze, jak wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy (co oznacza obowiązek odbierania zgłoszeń również od tych podmiotów);
- ustawa, w charakterze zasady ogólnej, wyłączy możliwość narażenia na jakikolwiek uszczerbek lub możliwość postawienia zarzutu z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego;
- zgłaszający będzie miał prawo dochodzenia odszkodowania w pełnej wysokości, w przypadku dopuszczenia się wobec niego działań odwetowych;
- bezpośrednim uprawnieniem zgłaszającego, wynikającym z samego dokonania zgłoszenia, będzie możliwość monitorowania toku sprawy, tj. uzyskania informacji zwrotnych co do działań następczych, umożliwiających ocenę, czy zgłoszenie spotkało się z właściwą reakcją.

Zmiany w stosunku do poprzedniego projektu ustawy

Autorzy założeń wskazują również na zmiany obecnego projektu w stosunku do jego poprzedniej wersji. Zmiany te mają dotyczyć m.in.:

- zastąpienia Państwowej Inspekcji Pracy, mającej pełnić rolę organu przyjmującego zgłoszenia zewnętrzne oraz udzielającego zgłaszającym wsparcia – Rzecznikiem Praw Obywatelskich (tj. przywrócono w tym zakresie wersję projektu opracowaną po uzgodnieniach międzyresortowych, opiniowaniu i konsultacjach publicznych oraz kierowaną do rozpatrzenia przez Komitet do spraw Europejskich);
- wprowadzenia możliwości (w miejsce obowiązku) wydawania zgłaszającemu, przez organ publiczny właściwy do podjęcia działań następczych, zaświadczenia o podleganiu ochronie przewidzianej w ustawie;
- modyfikacji terminu wejścia w życie projektowanej ustawy – proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 1 miesiąca od dnia ogłoszenia, natomiast realizacja obowiązku utworzenia wewnętrznych i zewnętrznych kanałów dokonywania zgłoszeń ma nastąpić w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy.

Kolejne kroki

Prace nad ustawą zostały powierzone Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Jak wskazują autorzy nowej wersji ustawy, z uwagi na pilny charakter projektu w związku z wpływem terminu wdrożenia dyrektywy 2019/1937, toczącym się przez TSUE postępowaniem przeciwko Polsce, a także przeprowadzeniem projektu przez większość etapów procedury legislacyjnej w poprzedniej kadencji, proponuje się zastosowanie tzw. trybu pilnego i przekazanie projektu bezpośrednio do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów.

Planowane przyjęcie ustawy przez Radę Ministrów to I kwartał 2024 r.

W świetle powyższego, wszystko wskazuje, że powinniśmy się spodziewać wejścia w życie ustawy o ochronie sygnalistów w najbliższych miesiącach. Z perspektywy praktycznej oznacza to, że wszystkie podmioty objęte regulacją ustawy powinny trzymać rękę na pulsie i podejmować odpowiednie działania dostosowawcze. W przypadku podmiotów, które aktualnie nie posiadają żadnych kanałów zgłaszania naruszeń wskazane jest podjęcie tych działań jeszcze przed wejściem w życie ustawy.

Zbigniew Pindel

Radca prawny, Partner Associate, Prawo Korporacyjne, Zespół Doradztwa w Zakresie Zarządzania Zgodnością
zpindel@deloitte.com

Źródło: <https://www2.deloitte.com/pl>

Norbert Wasilewski, Michał Jaszczyński, Andrzej Kudaj

Quo vadis, KSeF?

Podsumowanie zakończonych konsultacji Ministerstwa Finansów dot. obligatoryjnego Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF)

1 marca 2024 roku odbyło się ostatnie spotkanie w ramach konsultacji dotyczących Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF), rozpisanych przez Ministerstwo Finansów. Zachęcamy do zapoznania się ze zwięzłym podsumowaniem zagadnień poruszanych w trakcie konsultacji.

Przesunięcie terminu wdrożenia obowiązkowego KSeF

W drugiej połowie stycznia resort finansów ogłosił, że obowiązkowy KSeF nie będzie gotowy do wdrożenia przed końcem 2024 roku. Zgodnie z zapowiedziami, nowa data wejścia w życie obowiązkowego fakturowania ustrukturyzowanego ma zostać podana na przełomie kwietnia i maja, a prace legislacyjne – zakończyć się do 1 lipca bieżącego roku. Ministerstwo zapewnia również, że zostanie zachowane co najmniej półroczne *vacatio legis*.

Opóźnienie we wdrożeniu zapowiadanego od kilku lat obowiązku wystawiania faktur w formie ustrukturyzowanej ma dać czas na przeprowadzenie zewnętrznego audytu technologicznego Krajowego Systemu e-Faktur, jak również pozwolić ministerstwu zaadresować niektóre problemy i wątpliwości merytoryczne, podnoszone przez podatników. Jednocześnie przedstawiciele strony rządowej podkreślają, że nie oznacza to cofnięcia projektu do etapu prac koncepcyjnych. Należy oczekiwać raczej punktowych zmian.

Konsultacje podatkowe dot. KSeF – podsumowanie

W celu zapoznania się ze stanowiskiem podatników, Ministerstwo Finansów zorganizowało cykl dziewięciu spotkań, otwartych dla wszystkich zainteresowanych. Poniżej przedstawiamy zwięzłe podsumowanie najważniejszych spośród poruszanych kwestii.

Spotkanie 1 – Wydajność i bezpieczeństwo

- Kody QR – problem zamieszczania ich w komunikatach EDI ma zostać zaadresowany przez MF;
- Integracja z Białą Listą i innymi bazami – nie będzie jej w KSeF;
- Walidacja faktury – nie będzie komunikatów wskazujących przyczynę odrzucenia;
- Certyfikaty autoryzujące – zastąpią tokeny potencjalnie w połowie bieżącego roku;
- Dalsze kroki – w marcu 2024 r. wnioski z konsultacji, dokumentacja trybu awaryjnego;
- Faktury „scamowe” (związane z wyłudzeniami) – MF

przewiduje rozwiązanie, aby faktury scamowe ukrywać w widoku KSeF;

Spotkanie 2 – Faktury konsumenckie i status nabywcy

- Rozróżnianie faktur B2B/B2C – NIP niewystarczającym kryterium;
- Podatnicy bez NIP – MF nie może narzucić im pozyskania identyfikatorów podatkowych;
- Faktury B2C w KSeF – dyskusja odnośnie włączenia ich do KSeF, różnica zdań po stronie biznesu z przewagą głosów „za” w przypadku gdy rozwiązanie takie będzie fakultatywne;

Spotkanie 3 – Identyfikator KSeF w płatnościach

- Wyjaśnienia podatkowe – obejmą m.in. obowiązki podmiotów zagranicznych oraz podmiotów trzecich dokonujących płatności;
- Długość KSeF ID – nie ulegnie zmianie;
- Opisy do identyfikatorów zbiorczych – nie będzie ich w KSeF;
- Późniejsze wdrożenie względem daty wejścia w życie KSeF – opcja rozważana przez MF i nie wykluczona na tym etapie;

Spotkanie 4 – Spotkanie z branżą faktoringu

- Dostęp faktora do faktur korygujących – konieczne wykazanie go jako podmiotu trzeciego; MF nie może udostępniać faktury ze względów tajemnicy skarbowej;
- Powiadomienie dla faktora o wystawieniu korekty – rozwiązanie zostanie poddane pod rozważę;
- Powiadomienie dla faktora o zgłoszeniu faktury jako scamowej – rozwiązanie zostanie poddane pod rozważę;
- Wypłata z faktoringu jako zapłata za fakturę a identyfikatory płatności – zagadnienie będzie pokryte wyjaśnieniami;
- Spotkanie 5 – Spotkanie z branżą dostawców mediów
- Zgodność wizualizacji z XML kluczowa co do danych, niekoniecznie co do układu czy sposobu prezentacji;
- Węższy zakres danych w wizualizacji – brak komentarza ze strony MF w toku konsultacji;
- Liczba linii w fakturze – podatnicy postulują wyższy limit niż obecny 10 tys. linii;

Spotkanie 6 – Spotkanie z branżą paliwową

- Dokument wydawany klientowi – MF nie określiło na tym etapie formatu dokumentu;

- Wystawianie faktur w trybie offline w placówkach retail (w przypadku braku możliwości wystawienia faktur po stronie podatnika) – MF rozważy określenie / doprecyzowanie zasad;
- Rozliczenia pracownicze – postulat wskazania roli „Pracownik” w polu dotyczącym podmiotu trzeciego;
- Dyskusja dot. vacatio legis – minimum pół roku;
- Wydarzenia informacyjne i edukacyjne – możliwość udziału ekspertów MF jako gości;
- Szkolenia prowadzone przez MF – w urzędach skarbowych, w formule hybrydowej;
- Helpdesk mailowy – MF wskazuje na ograniczoną przepustowość i konieczność wewnętrznych konsultacji;

Spotkanie 7 - Spotkanie z jednostkami samorządu terytorialnego (JST)

- Dane odbiorcy [Podmiot3] nie zostaną wprowadzone jako obligatoryjne dla JST – będzie to przedmiotem opracowywanych przez MF dobrych praktyk;
- Brak możliwości wystawiania w KSeF faktur, gdy JST jest również reprezentantem administracji rządowej (ten sam NIP) – MF ma to rozwiązać;
- Aktualizacja NIP-2 – konieczna, by w aplikacji podatnika zostały automatycznie wykazane jednostki wewnętrzne (brak takiej funkcjonalności w środowisku testowym);
- Relacja PEF do KSeF – PEF nie zastępuje KSeFu, faktura wystawiona w PEF będzie dostępna w KSeF (przez transformatę, którą przygotowuje MF – planowane są dalsze komunikaty w tym temacie);
- Problem z uprawnieniami – ta sama osoba nie może nadać sobie uprawnień jako przedstawiciel jednostki;
- Kwestia awarii KSeF z winy podatnika, ale tylko w jednej jednostce zależnej – MF ma się wyjaśnić jaki tryb należy stosować;

Spotkanie 8 - Wdrożenie KSeF w etapach

- Etapowe wdrożenie w zależności od rozmiaru organizacji – strona biznesowa niechętna, gdyż może stwarzać istotne trudności procesowe;
- Etapowe wdrożenie niektórych obowiązków, np. dotyczących identyfikatorów płatności – popierane przez podatników, MF nie wyklucza tutaj jeszcze modyfikacji;
- Spotkanie 9 - Wyjaśnienia, interpretacje, szkolenia
- Zakończenie etapu legislacyjnego – do 1 lipca 2024 r.;
- Upublicznienie wyników audytu – MF odmówiło komentarza;

- JPK_V7 – zostanie utrzymany, gdyż zawiera dane, których brak w KSeF
- KSeF – co dalej?

Jak się wydaje, zakończone niedawno konsultacje były dla Ministerstwa Finansów przede wszystkim okazją do zbadania postaw i oczekiwań przedsiębiorców wobec Krajowego Systemu e-Faktur. Za istotne trzeba uznać sygnały wskazujące, że MF rozważy fakultatywne włączenie do KSeF faktur konsumenckich oraz implementację obowiązkowego KSeF lub przynajmniej niektórych jego funkcjonalności (np. identyfikatorów płatności) w etapach. Istotna jest również zapowiedź publikacji objaśnień podatkowych dotyczących m.in. wskazywania KSeF ID przy płatności za e-faktury.

Obecnie wielu przedsiębiorców zadaje sobie pytanie, jak postępować z prowadzonymi procesami wdrożeniowymi. W naszej ocenie, wskazana może być kontynuacja trwających prac przygotowawczych, szczególnie w zakresie analiz merytorycznych i procesowych. Nasze doświadczenia wskazują bowiem, że wdrożenia faktur ustrukturyzowanych są często bardzo złożone i dotyczą szerokich grup interesariuszy w firmie, co przekłada się na czas trwania projektu. Zachowanie w obecnej chwili ciągłości prac pozwoli uniknąć pośpiechu, który mógłby wpłynąć na jakość implementacji KSeF. Tymczasem wypowiedzi Ministerstwa Finansów pozwalają zakładać, że kształt tego systemu nie zostanie poddany rewolucyjnym zmianom.

Norbert Wasilewski - Partner Associate w zespole ds. Podatków Pośrednich nwasilewski@deloittece.com

Michał Jaszczynski - Senior Manager w zespole ds. Podatków Pośrednich mijaszczynski@deloitteCE.com

Andrzej Kudaj - Starszy konsultant w dziale doradztwa podatkowego akudaj@deloittece.com

Źródło: <https://www2.deloitte.com/pl>

Kontrole graniczne PIORiN na granicy polsko-ukraińskiej

02.03.2024

Granica polsko-ukraińska jest równocześnie wschodnią granicą Unii Europejskiej. W związku z natężonym ruchem granicznym towarów, w Oddziałach Granicznych na granicy z Ukrainą, zwiększono obsadę osobową. Za bezpieczeństwo fitosanitarne odpowiada w sumie 33 osoby, pracujące całodobowo przez 7 dni w tygodniu na kolejowych i drogowych przejściach granicznych w Dorohusku, Hrubieszowie, Hrebennem, Korczowej i Medyce.

Celem granicznej kontroli fitosanitarnej, za przeprowadzenie której odpowiada Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN), jest sprawdzenie czy wprowadzany na terytorium Unii Europejskiej towar nie jest porażony przez agrofagi, czyli szkodniki, bakterie, wirusy czy grzyby szkodliwe dla roślin, wskazane w przepisach UE jako stanowiące zagrożenie fitosanitarne dla roślin uprawianych w Unii lub obecnych w środowisku. Kontrola ta, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odbywa się w wyznaczonym punkcie kontroli granicznej na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej. Kontroli poddawane są również przesyłki przeznaczone do innych państw członkowskich UE.

Towary podlegające granicznej kontroli fitosanitarnej to:

- rośliny przeznaczone do sadzenia, np. drzewka i krzewy, sadzonki, rośliny doniczkowe, podziemne organy rozmnożeniowe (cebule, bulwy, kłącza itp.),
- nasiona przeznaczone do siewu,
- świeże warzywa i owoce,
- kwiaty i zieleń cięta,
- drewno oraz kora roślin iglastych i liściastych (określone gatunki),
- drewniane materiały opakowaniowe, np. palety, skrzynie.

Wbrew obiegowym opiniom, kontrola fitosanitarna nie obejmuje sprawdzenia takich parametrów jak zagrożenia dla zdrowia ludzi (np. pozostałości pestycydów) lub zwierząt, ani jakości handlowej, gdyż właściwości te badane są przez służby sanitarne, weterynaryjne oraz jakościowe. Dla przykładu importowany materiał siewny zbóż podlega kontroli fitosanitarnej wykonywanej przez PIORiN, ale ziarno zbóż przeznaczone na paszę jest kontrolowane przez Inspekcję Weterynaryjną.

Obowiązkiem osoby odpowiedzialnej za przesyłkę, zawierającą towary regulowane prawem zdrowia roślin, jest

każdorazowe zgłoszenie jej do granicznej kontroli fitosanitarnej w systemie TRACES NT. W tym samym systemie rejestrowany jest również wynik przeprowadzonej kontroli, dostępny także dla funkcjonariuszy granicznych Krajowej Administracji Skarbowej. Stanowi on informację dla Służby Celno-Skarbowej o decyzji PIORiN o zezwoleniu lub zakazie wwozu przesyłki.

Towary regulowane, które nie zostały zgłoszone przez odpowiedzialny podmiot, są przez organ celny kierowane do kontroli PIORiN z wykorzystaniem systemu Platforma Koordynacji i Wymiany Danych Single Window, co skutecznie zapobiega wprowadzeniu na teren Unii towaru bez przeprowadzenia przez PIORiN wymaganej kontroli fitosanitarnej.

W 2023 roku organy graniczne PIORiN skontrolowały 7.730 przesyłek pochodzących z Ukrainy. Były to głównie przesyłki drewna (6.986), kukurydzy przeznaczonej do siewu (238 przesyłek o tonażu 4.269 t), owoce i warzywa świeże (344). W przypadku stwierdzenia niezgodności towaru z wymaganiami lub nieprawidłowości w dokumentacji, wynikiem kontroli był zakaz wwozu kwestionowanych przesyłek do Polski.

Podkreślenia wymaga, że kontrolą objęto 100% towarów regulowanych zgłoszonych do kontroli fitosanitarnej, nie tylko przeznaczonych do Polski, ale również w tak zwanym tranzycie wewnętrznym do innych państw członkowskich UE.

W czasie przeprowadzanych w 2023 roku kontroli towarów importowanych z Ukrainy, Oddziały Graniczne pobrały 448 prób do badań laboratoryjnych, w tym najwięcej ze świeżych borówek i kukurydzy siewnej. Próby do badań laboratoryjnych pobierane są z każdej przesyłki przeznaczonych do siewu nasion zbóż, świeżych owoców miękkich (borówka, truskawka, malina) oraz pomidorów. Badania prób są przeprowadzane w urzędowych laboratoriach Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa, wyspecjalizowanych w diagnostyce fitosanitarnej, posiadających akredytację Polskiego Centrum Akredytacji.

Pytania dotyczące granicznej kontroli fitosanitarnej można zgłaszać drogą elektroniczną na adres: granica@piorin.gov.pl.

Źródło: <http://piorin.gov.pl> 02.03.2024

Rządowe Centrum Legislacji – 3/24

Rządowy Proces Legislacyjny

Prezentowany na stronach RCL od dnia 17.02.2023 do dnia 12.03.2024 r.

Wykaz obejmuje wybrane projekty tj. w toku, przyjęte, archiwalne

Hasło / nr wykazu	Tytuł
Akcyza 758	19.022024 - Rozporządzenie Ministra Finansów zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków dotyczących miejsca odbioru wyrobów akcyzowych oraz prowadzenia składu podatkowego - https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12382101
Akcyza 831	05.03.2024- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy - https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12382650

Źródło: <http://legislacja.rcl.gov.pl/>

Dziennik Ustaw

Przegląd zmian w przepisach celnych i podatkowych

za okres od dnia 1 lutego 2023 r. do dnia 29 lutego 2023 r.

Dziennik Ustaw z dn. 20.02.2024

Pozycja nr 223

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy

Wykaz aktów prawnych dotyczących spraw celnych i podatkowych

opublikowanych w Dziennikach Urzędowych Unii Europejskiej – seria L i C
od dnia 1 lutego 2024 r. do dnia 29 lutego 2024 r.

Dziennik Urzędowy L dnia 01.02.2024

Sprostowanie do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2024/286 z dnia 16 stycznia 2024 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2019/1793 w sprawie tymczasowego zwiększenia kontroli urzędowych i środków nadzwyczajnych regulujących wprowadzanie do Unii niektórych towarów z niektórych państw trzecich, wykonujące rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 i (WE) nr 178/2002 (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L, 2024/286, 17 stycznia 2024 r.)

2024/90066

Dziennik Urzędowy L dnia 02.02.2024	
Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/452 z dnia 1 lutego 2024 r. zmieniające załączniki V i XIV do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/404 w odniesieniu do pozycji dotyczących Kanady i Stanów Zjednoczonych w wykazach państw trzecich, z których dozwolone jest wprowadzanie do Unii przesyłek drobiu, materiału biologicznego drobiu oraz świeżego mięsa drobiu i ptaków łownych	2024/00452
Sprostowanie do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2024/296 z dnia 9 listopada 2023 r. zmieniającego rozporządzenie delegowane (UE) 2022/1636 w odniesieniu do komunikatów dotyczących wyrobów akcyzowych wywożonych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L, 2024/296, 22 stycznia 2024 r.)	2024/90069
Dziennik Urzędowy C z dnia 09.02.2024	
Zawiadomienie o wszczęciu dotyczące możliwego przedłużenia okresu stosowania środków ochronnych mających zastosowanie do przywozu niektórych wyrobów ze stali oraz przeglądu tych środków	C/2024/01460
Zawiadomienie o wszczęciu przeglądu wygaśnięcia środków antysubsydyjnych stosowanych względem przywozu biodiesla pochodzącego z Argentyny	C/2024/01355
Dziennik Urzędowy L z dnia 12.02.2024	
Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/250 z dnia 10 stycznia 2024 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/2447 w odniesieniu do formatów i kodów na potrzeby wspólnych wymogów dotyczących danych do celów wymiany i przechowywania niektórych informacji na mocy przepisów prawa celnego	2024/00250
Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/399 z dnia 29 stycznia 2024 r. zmieniające załącznik III do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2020/2235 i załącznik II do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/403 w odniesieniu do wzorów świadectw do celów wprowadzania do Unii przesyłek niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego i niektórych kategorii zwierząt	2024/00399
Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/579 z dnia 9 lutego 2024 r. zmieniające załączniki V i XIV do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/404 w odniesieniu do pozycji dotyczących Stanów Zjednoczonych w wykazach państw trzecich, z których dozwolone jest wprowadzanie do Unii przesyłek drobiu, materiału biologicznego drobiu oraz świeżego mięsa drobiu i ptaków łownych	2024/00579
Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2024/462 z dnia 8 lutego 2024 r. dotycząca wykonania wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-461/18 P oraz wyroku Sądu Unii Europejskiej w sprawie T-442/12 w związku z rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) nr 626/2012 w sprawie zmiany rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 349/2012 nakładającego ostateczne cło antydumpingowe na przywóz kwasu winowego pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej	2024/00462
Dziennik Urzędowy L z dnia 13.02.2024	
Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/493 z dnia 12 lutego 2024 r. nakładające ostateczne cło antydumpingowe na przywóz płytek ceramicznych pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej w następstwie przeglądu wygaśnięcia na podstawie art. 11 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036	2024/00493
Dziennik Urzędowy L z dnia 15.02.2024	
Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/567 z dnia 14 lutego 2024 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2020/761 w odniesieniu do stosowania cyfrowych dowodów pochodzenia produktów pochodzących z Brazylii i administrowania kontyngentami taryfowymi	2024/00567

Dziennik Urzędowy C z dnia 16.02.2024	
Zawiadomienie o wszczęciu postępowania antysubsydyjnego dotyczącego przywozu niektórych aluminiowych kół jezdnych pochodzących z Maroka	C/2024/01483
Zawiadomienie o wszczęciu postępowania antydumpingowego dotyczącego przywozu przędzy z włókna szklanego pochodzącej z Chińskiej Republiki Ludowej	C/2024/01484
Dziennik Urzędowy L z dnia 19.02.2024	
Decyzja nr 1/2023 Wspólnego Komitetu Regionalnej Konwencji w sprawie Paneurośródziemnomorskich Preferencyjnych Reguł Pochodzenia z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia [2024/390]	2024/00390
Dziennik Urzędowy L z dnia 20.02.2024	
Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2024/634 z dnia 14 grudnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2015/2446 w odniesieniu do potwierdzenia unijnego statusu celnego towarów i formalności celnych dotyczących elektronicznych czujników ładunku	2024/00634
Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/635 z dnia 2 lutego 2024 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/2447 w odniesieniu do środków dowodowych potwierdzających unijny status celny towarów oraz niektórych przepisów dotyczących procedur tranzytu unijnego	2024/00635
Dziennik Urzędowy C z dnia 20.02.2024	
Zawiadomienie Komisji dotyczące stosowania przejściowych reguł pochodzenia przewidujących diagonalną kumulację między stosującymi Umawiającymi się Stronami w strefie paneurośródziemnomorskiej (PEM)	C/2024/01637
Dziennik Urzędowy L z dnia 21.02.2024	
Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/591 z dnia 20 lutego 2024 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2022/2389 w odniesieniu do ustanowienia poziomów częstotliwości kontroli identyfikacyjnych i kontroli bezpośrednich przesyłek roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wprowadzanych do Unii	2024/00591
Dziennik Urzędowy C z dnia 21.02.2024	
Zawiadomienie o wygaśnięciu niektórych środków antydumpingowych	C/2024/01616
Dziennik Urzędowy L z dnia 22.02.2024	
Sprostowanie do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2024/250 z dnia 10 stycznia 2024 r. zmieniającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/2447 w odniesieniu do formatów i kodów na potrzeby wspólnych wymogów dotyczących danych do celów wymiany i przechowywania niektórych informacji na mocy przepisów prawa celnego (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L, 2024/250, 12 lutego 2024 r.)	2024/90120
Sprostowanie do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2024/249 z dnia 30 listopada 2023 r. zmieniającego rozporządzenie delegowane (UE) 2015/2446 w odniesieniu do wspólnych wymogów dotyczących danych do celów wymiany i przechowywania niektórych informacji na mocy przepisów prawa celnego (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L, 2024/249, 12 lutego 2024)	2024/90122
Dziennik Urzędowy C z dnia 22.02.2024	
Zawiadomienie Komisji dotyczące stosowania Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia lub protokołów w sprawie reguł pochodzenia przewidujących kumulację diagonalną pomiędzy umawiającymi się stronami tej konwencji	C/2024/01623

Dziennik Urzędowy L z dnia 23.02.2024	
Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/737 z dnia 21 lutego 2024 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1484/95 w odniesieniu do ustalania cen reprezentatywnych w sektorach mięsa drobiowego i jaj oraz w odniesieniu do albumin jaj	2024/00737
Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/748 z dnia 22 lutego 2024 r. zmieniające załączniki V i XIV do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/404 w odniesieniu do pozycji dotyczących Kanady, Zjednoczonego Królestwa i Stanów Zjednoczonych w wykazach państw trzecich, z których dozwolone jest wprowadzanie do Unii przesyłek drobiu i materiału biologicznego drobiu oraz świeżego mięsa drobiu i ptaków łownych	2024/00748
Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2024/586 z dnia 16 lutego 2024 r. w sprawie zmiany i sprostowania decyzji wykonawczej (UE) 2023/2432 w odniesieniu do określenia wartości odniesienia dla niektórych producentów i importerów na okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. (notyfikowana jako dokument nr C(2024) 857)	2024/00586
Sprostowanie do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2024/567 z dnia 14 lutego 2024 r. zmieniającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2020/761 w odniesieniu do stosowania cyfrowych dowodów pochodzenia produktów pochodzących z Brazylii i administrowania kontyngentami taryfowymi (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L, 2024/567, 15 lutego 2024 r.)	2024/90125
Dziennik Urzędowy L z dnia 27.02.2024	
Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/670 z dnia 26 lutego 2024 r. nakładające ostateczne cło antydumpingowe na przywóz ręcznych wózków paletowych i ich zasadniczych części pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej w następstwie przeglądu wygaśnięcia na podstawie art. 11 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036	2024/00670

opr. Agent Celny Robert Wojciechowski

Aktualności

Komunikaty Służby Celnej (Newsletter) za okres od 20.02.2024 do 14.03.2024

WAŻNE!

Przedstawione poniżej zestawienie ma jedynie wstępny (sygnalizacyjny) charakter – oznaczono (...).

W celu rozwinięcia tematu należy otworzyć je bezpośrednio na stronie PUESC >aktualności >wszystkie.

Logowanie nie jest wymagane w przypadku gdy nie chcemy korzystać z wybranych obszarów. Wystarczy ze strony głównej wybrać zakładkę „aktualności”

Data ogłoszenia	Treść*
27.02.2024	<p>ZEFIR2 - utrudnienia w przesyłaniu deklaracji podatkowych i wniosków 27.02.2024 r. Kategoria: Deklaracje podatkowe, Sprawy z zakresu akcyzy, System ZEFIR2</p> <p>27 lutego 2024 roku system ZEFIR2 i wszystkie jego usługi będą niedostępne. Początek niedostępności – 27 lutego 2024 roku, g. 16:00 Przewidywany koniec niedostępności – 27 lutego 2024 roku, g. 23:00 W tym czasie nie jest zalecane przesyłanie do systemu ZEFIR2 deklaracji dla podatków: (...)</p> <p>Informacje o publikacji Pierwsza publikacja: 27 luty 2024 08:22 Komórka odpowiedzialna: Departament Poboru Podatków MF Komunikat archiwalny</p>

27.02.2024	<p>ZEFIR2 - niedostępność usług e-Płatności 27.02.2024 r. Kategoria: e-Płatności, System ZEFIR2</p> <p>Informujemy o niedostępności usług: Zapłać za dokument poprzez e-Płatności, Zapłać za należności poprzez e-Płatności. Początek niedostępności – 27 lutego 2024 roku, g. 16:00 Przewidywany koniec niedostępności – 27 lutego 2024 roku, g. 23:00 (...)</p> <p>Informacje o publikacji Pierwsza publikacja: 27 luty 2024 08:28 Komórka odpowiedzialna: Departament Poboru Podatków MF Komunikat archiwalny</p>
28.02,2024	<p>AES, AIS - niedostępność usług wywozowych i przywozowych 29.02.2024 r. Kategoria: Wywóz towarów (Eksport), Przywóz towarów (Import), System AES, System AIS</p> <p>Informujemy o niedostępności komponentów systemów AES i AIS oraz udostępnianych przez nie usług wywozowych i przywozowych. W trakcie przerwy technicznej należy stosować dedykowane procedury awaryjne, przy czym w przypadku systemów AES/ECS2 i AIS/IMPORT oznacza to możliwość wykorzystania aplikacji KOMUNIKATOR+. Z kolei niedostępność KOMUNIKATORA BCP implikuje możliwość wykorzystania komponentu komunikacyjnego SEAP portalu PUESC. Początek niedostępności – 29 lutego 2024 roku, g. 21:00 Przewidywany koniec niedostępności – 29 lutego 2024 roku, g. 22:00 (...)</p> <p>Informacje o publikacji Pierwsza publikacja: 28 luty 2024 12:15 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF Komunikat archiwalny</p>
29.02.2024	<p>Publikacja Instrukcji AES/ECS2 PLUS dla użytkowników zewnętrznych Kategoria: Wywóz towarów (Eksport), System AES</p> <p>Informujemy, że na portalu PUESC została opublikowana Instrukcja AES/ECS2 PLUS dla użytkowników zewnętrznych (wersja 1.0 z dnia 29.02.2024 roku). Miejsce publikacji: Usługi > Usługi sieciowe - informacje i specyfikacje > System AES Instrukcja przeznaczona jest dla użytkowników zewnętrznych systemu, tj. eksporterów, zgłaszających, przedstawiających towary. Instrukcja zawiera informacje w zakresie składania elektronicznych zgłoszeń wywozowych we wszystkich przewidzianych przepisami prawa przypadkach, tj.: procedury wywozu, powrotnego wywozu towarów nieunijnych, o którym mowa w art. 270 UKC, handlu z terytoriami specjalnymi, tj. wymiany towarów unijnych pomiędzy częściami obszaru celnego UE, do których stosuje się przepisy dyrektywy 2006/112/WE (VAT) lub dyrektywy 2008/118/WE (akcyzowa), a częściami obszaru, do których nie stosuje się tych przepisów lub do wymiany pomiędzy częściami obszaru, do których przepisy te nie mają zastosowania (art. 1 ust. 3 UKC w związku z art. 134 ust. 1 lit. c i d RD), formalności wywozowych, o których mowa w art. 269 ust. 2 lit. a – c UKC, elektronicznej wywozowej deklaracji skróconej, powiadomienia o powrotnym wywozie.</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 29 luty 2024 16:16 Pierwsza publikacja: 29 luty 2024 16:12 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>

01.03.2024	<p>Aktualizacja Katalogu uprawnień od 1.03.2024 r. Kategoria: Strefa klienta KAS</p> <p>Informujemy, że 1 marca 2024 roku przeprowadziliśmy przegląd uprawnień możliwych do wyboru na formularzach: WRP0001 Rejestracja danych firmy [SZPROT], WPE0001 Rejestracja aktualizacja reprezentacji firmy [SZPROT]. (...)</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 01 marzec 2024 15:58 Pierwsza publikacja: 01 marzec 2024 09:10 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>
01.03.2024	<p>Obowiązkowe kody CN w zgłoszeniach tranzytowych w systemie NCTS2 dla produktów rolno-spożywczych przywożonych z Ukrainy od 4.03.2024 Kategoria: Tranzyt towarów, Instrukcja wypełniania zgłoszeń celnych, System NCTS2</p> <p>W nawiązaniu do komunikatu z 20.09.2023 r. dotyczącego obowiązku podawania w zgłoszeniach tranzytowych (IE015) składanych w polskich urzędach wyjścia 8-znakowego kodu towaru CN dla produktów rolno-spożywczych przywożonych z Ukrainy informujemy, że lista towarów, wobec których będzie również wymagany 8-znakowy kod CN, została rozszerzona. Wyżej wymieniony obowiązek dotyczy kodów taryfy celnej produktów rolno-spożywczych objętych ograniczeniami: (...)</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 01 marzec 2024 15:58 Pierwsza publikacja: 01 marzec 2024 15:57 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>
03.03.2024	<p>Obowiązkowe kody CN w zgłoszeniach tranzytowych w systemie NCTS2 dla produktów rolno-spożywczych przywożonych z Ukrainy od 4.03.2024 r. 01 marzec 2024* Kategoria: Tranzyt towarów, Instrukcja wypełniania zgłoszeń celnych, System NCTS2</p> <p>W nawiązaniu do komunikatu z 20.09.2023 r. dotyczącego obowiązku podawania w zgłoszeniach tranzytowych (IE015) składanych w polskich urzędach wyjścia 8-znakowego kodu towaru CN dla produktów rolno-spożywczych przywożonych z Ukrainy informujemy, że lista towarów, wobec których będzie również wymagany 8-znakowy kod CN, została rozszerzona. (...)</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 03 marzec 2024 21:32 Pierwsza publikacja: 01 marzec 2024 15:57 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>
03.03.2024	<p>Aktualizacja Katalogu uprawnień od 1.03.2024 r. 01 marzec 2024* Kategoria: Strefa klienta KAS</p> <p>Informujemy, że 1 marca 2024 roku przeprowadziliśmy przegląd uprawnień możliwych do wyboru na formularzach: WRP0001 Rejestracja danych firmy [SZPROT], WPE0001 Rejestracja aktualizacja reprezentacji firmy [SZPROT]. (...)</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 03 marzec 2024 21:32 Pierwsza publikacja: 01 marzec 2024 09:10 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>

03.93,2024	<p>Publikacja Instrukcji AES/ECS2 PLUS dla użytkowników zewnętrznych – 29.02.2024 r. 29 luty 2024*</p> <p>Kategoria: Wywóz towarów (Eksport), System AES</p> <p>Informujemy, że na portalu PUESC została opublikowana Instrukcja AES/ECS2 PLUS dla użytkowników zewnętrznych (wersja 1.0 z 29.02.2024 r.). Miejsce publikacji: Usługi > Usługi sieciowe - informacje i specyfikacje > System AES Instrukcja przeznaczona jest dla użytkowników zewnętrznych systemu, tj. eksporterów, zgłaszających, przedstawiających towary. (***)</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 03 marzec 2024 21:32 Pierwsza publikacja: 29 luty 2024 16:12 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>
04.03.2024	<p>Zmiana Instrukcji wypełniania zgłoszeń celnych w zakresie importu olejów od 11.03.2024 r. Kategoria: Przywóz towarów (Import), Instrukcja wypełniania zgłoszeń celnych, System AIS</p> <p>Informujemy, że w Instrukcji wypełniania zgłoszeń celnych AIS/IMPORT, AES/ECS2, NCTS2 w wersji 2.5 z 3.03.2023 r. w pkt 4.2.20.2 Krajowe kody informacji dodatkowych (str. 205-225) wprowadza się od 11 marca 2024 roku następujące kody stosowane w zgłoszeniu importowym: ZBO07 - przywóz olejów z przeznaczeniem na cele spożywcze/w celach konsumpcyjnych przez ludzi, ZBO08 - przywóz olejów z przeznaczeniem na cele paszowe/do produkcji pasz, ZBO09 - przywóz olejów z przeznaczeniem na cele techniczne lub przemysłowe. (...)</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 04 marzec 2024 15:52 Pierwsza publikacja: 04 marzec 2024 08:19 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>
04.03.2024	<p>AIS/IMP - aktualizacja FAQ - 4.03.2024 r. Kategoria: Przywóz towarów (Import), System AIS</p> <p>Informujemy, że na PUESC w zakładce Usługi sieciowe - informacje i specyfikacje > Materiały informacyjne AIS zaktualizowano plik FAQ dla AIS/IMP wprowadzając nową regułę R1692. Reguła R1674 pozostaje bez zmian. (...)</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 05 marzec 2024 08:06 Pierwsza publikacja: 04 marzec 2024 16:06 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>
05.02.2024	<p>Informacja dotycząca konferencji na temat wdrożeń systemów informatycznych z obszaru cła w 2024 r. Kategoria: Wywóz towarów (Eksport), Przywóz towarów (Import), System AES, System AIS</p> <p>W nawiązaniu do komunikatu z dnia 05.02.2024 r. dotyczącego organizacji konferencji na temat wdrożeń systemów informatycznych z obszaru cła, Departament Ceł Ministerstwa Finansów informuje, że z uwagi na ograniczenia techniczne wykorzystany został limit rejestracji na tę konferencję. Ogłoszenie o organizacji webinaru zawierało informacje, że o udziale w wydarzeniu decyduje kolejność zgłoszeń. Informujemy, że nie planujemy żadnej innej formy streamingu, czy też udostępnienia nagrania z konferencji. (...)</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 05 marzec 2024 15:46 Pierwsza publikacja: 05 marzec 2024 15:33 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>

06.03.2024	<p>ZEFIR2 - utrudnienia w przesyłaniu deklaracji podatkowych i wniosków 6.03.2024 r. Kategoria: Deklaracje podatkowe, Sprawy z zakresu akcyzy, System ZEFIR2</p> <p>Informujemy, że 6 marca 2024 roku system ZEFIR2 i wszystkie jego usługi będą niedostępne. Początek niedostępności – 6 marca 2024 roku, g. 16:00 Przewidywany koniec niedostępności – 6 marca 2024 roku, g. 23:00 W tym czasie nie jest zalecane przysyłanie do systemu ZEFIR2 deklaracji dla podatków: (...) Informacje o publikacji Pierwsza publikacja: 06 marzec 2024 11:12 Komórka odpowiedzialna: Departament Poboru Podatków MF Komunikat archiwalny</p>
06.02.2024	<p>ZEFIR2 - niedostępność usług e-Płatności 6.03.2024 r. Kategoria: e-Płatności, System ZEFIR2</p> <p>Informujemy o niedostępności usług: Zapłać za dokument poprzez e-Płatności, Zapłać za należności poprzez e-Płatności. Początek niedostępności – 6 marca 2024 roku, g. 16:00 Przewidywany koniec niedostępności – 6 marca 2024 roku, g. 23:00 (...)</p> <p>Informacje o publikacji Pierwsza publikacja: 06 marzec 2024 11:16 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF Komunikat archiwalny</p>
06.03.2024	<p>AES, AIS - niedostępność usług wywozowych i przywozowych 8.03.2024 r. Kategoria: Wywóz towarów (Eksport), Przywóz towarów (Import), System AES, System AIS</p> <p>Informujemy o niedostępności komponentów systemów AES i AIS oraz udostępnianych przez nie usług wywozowych i przywozowych. W trakcie przerwy technicznej należy stosować dedykowane procedury awaryjne, przy czym w przypadku systemów AES/ECS2 i AIS/IMPORT oznacza to możliwość wykorzystania aplikacji KOMUNIKATOR+.</p> <p>Początek niedostępności – 8 marca 2024 roku, g. 21:00 Przewidywany koniec niedostępności – 8 marca 2024 roku, g. 22:30</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 06 marzec 2024 11:50 Pierwsza publikacja: 06 marzec 2024 11:24 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>
10.03.2025	<p>Zmiana Instrukcji wypełniania zgłoszeń celnych w zakresie importu olejów od 11.03.2024 r. 04 marzec 2024 *</p> <p>Kategoria: Przywóz towarów (Import), Instrukcja wypełniania zgłoszeń celnych, System AIS</p> <p>Informujemy, że w Instrukcji wypełniania zgłoszeń celnych AIS/IMPORT, AES/ECS2, NCTS2 w wersji 2.5 z 3.03.2023 r. w pkt 4.2.20.2 Krajowe kody informacji dodatkowych (str. 205-225) wprowadza się od 11 marca 2024 roku następujące kody stosowane w zgłoszeniu importowym: ZBO07 - przywóz olejów z przeznaczeniem na cele spożywcze/w celach konsumpcyjnych przez ludzi, ZBO08 - przywóz olejów z przeznaczeniem na cele paszowe/do produkcji pasz, ZBO09 - przywóz olejów z przeznaczeniem na cele techniczne lub przemysłowe. Katalog olejów z kodami towarowymi, dla których należy deklarować w zgłoszeniu celnym przywozowym kody informacji dodatkowej ZBO07, ZBO08, ZBO09: (...)</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 10 marzec 2024 21:32 Pierwsza publikacja: 04 marzec 2024 08:19 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>

10.03.2024	<p>AIS/IMP - aktualizacja FAQ - 4.03.2024 r. 04 marzec 2024 *</p> <p>Kategoria: Przywóz towarów (Import), System AIS</p> <p>Informujemy, że na PUESC w zakładce Usługi sieciowe - informacje i specyfikacje > Materiały informacyjne AIS zaktualizowano plik FAQ dla AIS/IMP wprowadzając nową regułę R1692. Reguła R1674 pozostaje bez zmian. (...)</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 10 marzec 2024 21:32 Pierwsza publikacja: 04 marzec 2024 16:06 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>
10.03.2024	<p>Informacja dotycząca konferencji na temat wdrożeń systemów informatycznych z obszaru cła w 2024 r. 05 marzec 2024 *</p> <p>Kategoria: Wywóz towarów (Eksport), Przywóz towarów (Import), System AES, System AIS</p> <p>W nawiązaniu do komunikatu z dnia 05.02.2024 r. dotyczącego organizacji konferencji na temat wdrożeń systemów informatycznych z obszaru cła, Departament Ceł</p> <p>Ministerstwa Finansów informuje, że z uwagi na ograniczenia techniczne wykorzystany został limit rejestracji na tę konferencję. Ogłoszenie o organizacji webinaru zawierało informację, że o udziale w wydarzeniu decyduje kolejność zgłoszeń. Informujemy, że nie planujemy żadnej innej formy streamingu, czy też udostępnienia nagrania z konferencji.</p> <p>Wychodząc naprzeciw postulatом osób, które nie zdołały się zarejestrować na konferencję informujemy, że niezwłocznie po jej zakończeniu zostaną udostępnione na portalu PUESC materiały przedstawione i omawiane w trakcie konferencji. Osobom niebiorącym udziału w konferencji, podobnie jak i jej uczestnikom, zostanie zapewniona możliwość zadania pytań odnośnie udostępnionych materiałów poprzez adres e-mail Departamentu Ceł: sekretariat.dc@mf.gov.pl (w temacie wiadomości należy wpisać: „Webinar wdrożenia informatyczne - 15.03”).</p> <p>Na ewentualne pytania oczekujemy do 19.03.2024 r. Zarówno pytania, jak i udzielone przez Departament Ceł odpowiedzi, zostaną uwzględnione w formularzu FAQ, który planujemy udostępnić do końca marca 2024 r.</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 10 marzec 2024 21:32 Pierwsza publikacja: 05 marzec 2024 15:33 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>
11.03.2024	<p>Sankcje na wyroby z żelaza i stali, dokumenty potwierdzające pochodzenie materiałów używanych do produkcji wyrobów z żelaza i stali Kategoria: Przywóz towarów (Import)</p> <p>W nawiązaniu do komunikatu z 14 września 2023 r. i komunikatu z 28 września 2023 r. informujemy, że w Dzienniku Urzędowym UE L z 23 lutego 2024 r. opublikowane zostało rozporządzenie Rady (UE) 2024/745 z dnia 23 lutego 2024 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 833/2014 dotyczące środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie.</p> <p>Na mocy tego rozporządzenia – zmieniono załącznik XXXVI do rozporządzenia (UE) nr 833/2014 – do wykazu krajów partnerskich w zakresie przywozu wyrobów z żelaza i stali, o którym mowa w art. 3g ust. 1, oprócz Szwajcarii i Norwegii dodano Zjednoczone Królestwo.</p> <p>Oznacza to, że unijne podmioty gospodarcze przywożące lub nabywające z Norwegii lub Szwajcarii wyroby z żelaza i stali wymienione w załączniku XVII oraz ze Zjednoczonego Królestwa nie są zobowiązane do przedstawienia dowodu kraju pochodzenia wkładu wykorzystywanego w państwie trzecim do przetwarzania wyrobów z żelaza i stali przywożonych do Unii.</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 11 marzec 2024 14:09 Pierwsza publikacja: 11 marzec 2024 11:24 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>

12.03.2024	<p>ZEFIR2 - utrudnienia w przesyłaniu deklaracji podatkowych i wniosków 12.03.2024 r Kategoria: Deklaracje podatkowe, Sprawy z zakresu akcyzy, System ZEFIR2</p> <p>Informujemy, że system ZEFIR2 i wszystkie jego usługi będą niedostępne. Początek niedostępności – 12 marca 2024 roku, g. 15:00 Przewidywany koniec niedostępności – 12 marca 2024 roku, g. 23:00 (...)</p> <p>Informacje o publikacji Pierwsza publikacja: 12 marzec 2024 13:01 Komórka odpowiedzialna: Departament Poboru Podatków MF Komunikat archiwalny</p>
12.03.2024	<p>ZEFIR2 - niedostępność usług e-Płatności 12.03.2024 r. Kategoria: e-Płatności, System ZEFIR2</p> <p>Informujemy o niedostępności usług: Zapłać za dokument poprzez e-Płatności, Zapłać za należności poprzez e-Płatności. Początek niedostępności – 12 marca 2024 roku, g. 15:00 Przewidywany koniec niedostępności – 12 marca 2024 roku, g. 23:00 (...)</p> <p>Informacje o publikacji Pierwsza publikacja: 12 marzec 2024 13:06 Komórka odpowiedzialna: Departament Poboru Podatków MF Komunikat archiwalny</p>
13.03.2024	<p>AIS/ICS2 - niedostępność systemu 14.03.2024 r Kategoria: Przywóz towarów (Import), System AIS</p> <p>Informujemy o niedostępności systemu AIS/ICS2. Początek niedostępności – 14 marca 2024 roku, g. 14:00 Przewidywany koniec niedostępności – 14 marca 2024 roku, g. 16:00 (...)</p> <p>Informacje o publikacji Pierwsza publikacja: 13 marzec 2024 07:49 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>
13.03.2024	<p>ZEFIR2 - utrudnienia w przesyłaniu deklaracji podatkowych i wniosków 13.03.2024 r. Kategoria: Deklaracje podatkowe, Sprawy z zakresu akcyzy, System ZEFIR2</p> <p>Informujemy, że system ZEFIR2 i wszystkie jego usługi będą niedostępne. Początek niedostępności – 13 marca 2024 roku, g. 16:00 Przewidywany koniec niedostępności – 13 marca 2024 roku, g. 20:00 W tym czasie nie jest zalecane przesyłanie do systemu ZEFIR2 deklaracji dla podatków: (...)</p> <p>Informacje o publikacji Pierwsza publikacja: 13 marzec 2024 07:58 Komórka odpowiedzialna: Departament Poboru Podatków MF Komunikat archiwalny</p>

13.03.2024	<p>Decyzja KE w sprawie zwolnienia przywozu z należności celnych przywozowych i z VAT towarów przeznaczonych dla osób z Ukrainy w 2024 roku Kategoria: Przywóz towarów (Import)</p> <p>4 marca 2024 roku została wydana nowa decyzja Komisji (UE) 2024/775 w sprawie zwolnienia przywozu z należności celnych przywozowych i z VAT w odniesieniu do towarów, które mają być dystrybuowane lub nieodpłatnie udostępniane na rzecz osób uciekających przed agresją wojskową Rosji na Ukrainę oraz osób potrzebujących w Ukrainie (Dz. Urz. UE L z 6.03.2024). Jest to nawiązanie do informacji zawartych w Newsletterze nr Z/41/2022 z 6.07.2022 r. oraz komunikacie z 25.04.2023 r.</p> <p>Na podstawie ww. decyzji KE zwolnienia stosuje się do przywozu wskazanych towarów dokonanego od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku w odniesieniu do 5 państw członkowskich UE, które zawnioskowały o takie rozwiązanie, w tym do Polski (oraz Litwy, Łotwy, Rumunii i Słowacji).</p> <p>Analogicznie, jak w przypadku stosowania zwolnienia z należności celnych i z VAT na podstawie decyzji Komisji (UE) 2023/829 (wyjaśnienia w komunikacie z 25.04.2023), w przypadku stosowania postanowień decyzji Komisji (UE) 2024/775 zwolnienie może być stosowane, jeżeli towary są przeznaczone do jednego z następujących zastosowań: (...)</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 13 marzec 2024 10:51 Pierwsza publikacja: 13 marzec 2024 10:46 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>
13.03.2024	<p>OSOZ2 - niedostępność usług 19.03.2024 r. Kategoria: Zabezpieczanie należności, System AIS, System EMCS PL2, System NCTS2, System OSOZ2, System ZEFIR2</p> <p>Informujemy o niedostępności wszystkich usług w grupie Zabezpieczanie należności. Niedostępność Systemu OSOZ2 może mieć wpływ na ograniczenie funkcjonalności związanych z obsługą zabezpieczeń w systemach NCTS2, EMCS PL2, AIS i ZEFIR2. Początek niedostępności – 19 marca 2024 roku, g. 6:15 Przewidywany koniec niedostępności – 19 marca 2024 roku, g. 7:00</p> <p>Informacje o publikacji Ostatnia aktualizacja: 13 marzec 2024 12:25 Pierwsza publikacja: 13 marzec 2024 12:16 Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF</p>
14.03.2024	<p>ZEFIR2 - utrudnienia w przesyłaniu deklaracji podatkowych i wniosków 14.03.2024 r. Kategoria: Deklaracje podatkowe, Sprawy z zakresu akcyzy, System ZEFIR2</p> <p>Informujemy, że system ZEFIR2 i wszystkie jego usługi będą niedostępne. Początek niedostępności – 14 marca 2024 roku, g. 15:00 Przewidywany koniec niedostępności – 14 marca 2024 roku, g. 23:00 (...)</p> <p>Informacje o publikacji Pierwsza publikacja: 14 marzec 2024 08:20 Komórka odpowiedzialna: Departament Poboru Podatków MF Komunikat archiwalny</p>

14.03.2024	<p>ZEFIR2 - niedostępność usług e-Płatności 14.03.2024 r. Kategoria: e-Płatności, System ZEFIR2</p> <p>Informujemy o niedostępności usług:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapłać za dokument poprzez e-Płatności, • Zapłać za należności poprzez e-Płatności. <p>Początek niedostępności – 14 marca 2024 roku, g. 15:00 Przewidywany koniec niedostępności – 14 marca 2024 roku, g. 23:00 (...)</p> <p>Informacje o publikacji Pierwsza publikacja: 14 marzec 2024 09:02 Komórka odpowiedzialna: Departament Poboru Podatków MF Komunikat archiwalny</p>
------------	---

*UWAGA – data podana pod tytułem oznacza odwołanie lub uzupełnienie newslettera z tego dnia.

Wydawca komunikatów każdorazowo przeprasza za utrudnienia.

Chiny – Szwajcaria. Trwają prace nad umową o wolnym handlu

15.01.2024

15 stycznia b.r. Chiny i Szwajcaria ogłosiły zakończenie wspólnego studium wykonalności, dotyczącego modernizacji dwustronnej umowy o wolnym handlu (FTA), co stanowi ważny krok w kierunku negocjacji i głębszej współpracy gospodarczej.

Podczas poniedziałkowych rozmów między wizytującym premierem Chin Li Qiangiem a prezydent Konfederacji Szwajcarskiej Violą Amherd, obie strony zgodziły się na wcześniejsze rozpoczęcie formalnych negocjacji w sprawie aktualizacji umowy o wolnym handlu.

Li przybył w niedzielę do Szwajcarii z oficjalną wizytą, rozpoczynając najnowszy odcinek wymiany na wysokim szczeblu między obydwojema krajami.

Cui Hongjian, profesor Akademii Zarządzania Regionalnego i Globalnego na Uniwersytecie Studiów Zagranicznych w Pekinie powiedział, że odzwierciedla to zaangażowanie obu narodów na rzecz wspierania otwartego i uczciwego handlu w erze, w której protekcjonizm rzucił cień na handel międzynarodowy.

„W kontekście narastającej antyglobalizacji i protekcjonizmu wspólne posunięcie między Chinami a Szwajcarią wysłało wyraźny sygnał o podtrzymaniu multilateralizmu opartego na zasadach i wolnego handlu” – powiedział ekspert agencji prasowej Xinhua.

Chiny i Szwajcaria zobowiązały się do pielęgnowania więzi gospodarczych. Według statystyk Chińskiej Generalnej Administracji Celnej w 2022 r. dwustronny handel wyniósł 57,3 miliarda dolarów, co oznacza wzrost o 30 procent rok do roku.

Cui powiedział, że możliwe zmniejszenie barier handlo-

wych i eliminacja ceł poprawi dostęp do rynku dla przedsiębiorstw po obu stronach i będzie promować bardziej płynny przepływ towarów i usług, powodując w ten sposób wzrost dwustronnego handlu i inwestycji.

Podczas pobytu Li w Szwajcarii Chiny ogłosiły jednostronny ruch bezwizowy do Szwajcarii, a strona szwajcarska większe ułatwienia wizowe dla obywateli Chin i chińskich przedsiębiorstw inwestujących w Szwajcarii.

Polityka ta ułatwi wymianę kulturalną i gospodarczą, pobudzi turystykę i przyciągnie inwestycje zagraniczne dla obu stron, dodał Cui.

Szwajcaria jako jeden z pierwszych krajów zachodnich, który uznał nowo utworzoną Chińską Republikę Ludową, nawiązała stosunki dyplomatyczne z Chinami w 1950 r. Od tego czasu nastąpił niezwykle postęp w dwustronnej wymianie i współpracy.

W 2023 r. Li wybrał Europę jako swój pierwszy cel zagranicznych wizyt od czasu objęcia urzędu. Na początku tego roku chiński premier ponownie postawił stopę na kontynencie europejskim, rozpoczynając wymianę zdań na wysokim szczeblu między Chinami a Europą.

Potwierdziło to utrzymującą się dynamikę interakcji na wysokim szczeblu między Chinami a Europą i odzwierciedliło gotowość Chin do współpracy z krajami europejskimi w celu poruszania się po zawiłościach współczesnego krajobrazu globalnego, powiedział Yang Chenxi, badacz w Chińskim Instytucie Studiów Międzynarodowych.

Podczas swojego pobytu w Szwajcarii Li weźmie także udział w dorocznym posiedzeniu Światowego Forum Ekonomicznego w 2024 r. i wygłosi specjalne przemówienie. Świat oczekuje nieustannych wysiłków Chin na rzecz ułatwienia globalizacji gospodarczej, a także ich propozycji dotyczących wspierania czynników wzrostu.

„Chiny mają ważny głos w sprawach światowych i mamy

nadzieję, że głos ten zostanie wykorzystany z korzyścią dla wszystkich stron zaangażowanych w rok pełen napięć i trudności międzynarodowych” – powiedział Jean-Jacques de Dardel, szwajcarski urzędnik państwowy z bogatym doświadczeniem w międzynarodowej dyplomacji.

Źródło: <https://silkroadpoland.pl>

31 stycznia 2024 r. – wejście w życie I etapu nowego modelu operacyjnego granicy UK

22 stycznia 2024

Od 31 stycznia 2024 roku obowiązywać zacznie wymóg przedstawienia świadectw zdrowia przy przywozie z UE produktów zwierzęcych, roślin i produktów roślinnych średniego ryzyka oraz żywności i pasz niepochodzących od zwierząt wysokiego ryzyka. Świadectwa będą mogły zostać przesłane elektronicznie w formacie PDF przez system kontroli TRACES. Przewoźnicy nie będą musieli posiadać fizycznej kopii certyfikatu na granicy.

Nadal obowiązywać będą kategorie ryzyka i związane z tym wymogi kontroli i notyfikacji. Więcej informacji na ten temat znaleźć można w newsie Border Target Operating Model – nowe zasady, wymagania oraz harmonogram.

Kolejne fazy wprowadzania nowego modelu są następujące:

30 kwietnia 2024 r. – Wprowadzenie opartych na dokumentacji i ryzyku identyfikacyjnych i fizycznych kontroli produktów zwierzęcych, roślin, produktów roślinnych średniego ryzyka oraz żywności i pasz niepochodzących od zwierząt wysokiego ryzyka z UE. Istniejące kontrole roślin/ produktów roślinnych wysokiego ryzyka z UE zostaną przeniesione z miejsca przeznaczenia do punktów kontroli granicznej. Zacznie również być upraszczany import z krajów spoza UE. Obejmie to zniesienie świadectw zdrowia i rutynowych kontroli produktów zwierzęcych, roślin i produktów roślinnych niskiego ryzyka z krajów spoza UE, a także zmniejszenie poziomu kontroli fizycznych i identyfikacyjnych produktów zwierzęcych średniego ryzyka z krajów spoza UE.

31 października 2024 r. – Wymóg składania deklaracji bezpieczeństwa i ochrony (Safety and Security declarations) w przypadku przywozu do Wielkiej Brytanii z UE lub z innych terytoriów, na których obowiązuje zwolnienie, wejdzie w życie z dniem 31 października 2024 r., jak określono w pierwotnej wersji Target Operating Model. Wraz z tym wprowadzony zostanie ograniczony zbiór danych dla importu, a korzystanie z brytyjskiego Single Trade Window usunie w miarę możliwości powielanie różnych danych – takich jak wstępnie złożone deklaracje celne.

Źródło: <https://www.brexit.gov.pl>

Chiny zacieśnią współpracę z Polską

12.02.2024

Stosunki chińsko-polskie stale się rozwijają i stają się coraz bardziej dojrzałe od czasu nawiązania stosunków dyplomatycznych 75 lat temu, powiedział chiński minister spraw zagranicznych Wang Yi.

Chiny są gotowe pogłębić wzajemnie korzystną współpracę z Polską, wspólnie praktykując multilateralizm, wspierając Organizację Narodów Zjednoczonych w odgrywaniu centralnej roli oraz przeciwstawiając się polityce siły i hegemonii.

Wang, będący także członkiem Biura Politycznego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin, podzielił się tymi uwagami podczas spotkania z ministrem spraw zagranicznych Polski Radosławem Sikorskim na marginesie 60. Monachijskiej Konferencji Bezpieczeństwa.

Wang powiedział, że obie strony powinny w dalszym ciągu trzymać się klucza przyjaznej współpracy i podkreślać pozytywne strony wzajemnego szacunku i zaufania.

Sikorski zauważył, że Polska była jednym z pierwszych krajów, które nawiązały stosunki dyplomatyczne z Chinami i zawsze realizowała politykę jednych Chin.

Wyrażając podziw dla niezwykłych osiągnięć Chin w rozwoju, Sikorski powiedział, że Polska jest gotowa wzmocnić wymianę na wysokim szczeblu z Chinami.

Powiedział też, że oczekuje, że Chiny będą wspierać głos i reprezentację Europy Środkowo-Wschodniej w stosunkach międzynarodowych.

Tymczasem Wang powiedział, że Chiny doceniają zaangażowanie Polski w przyjazną politykę wobec Chin i że postrzegają rozwój Chin w sposób obiektywny i przyjazny. Dodał, że Chiny z zadowoleniem przyjmują przyspieszenie rewitalizacji Polski i wspierają ją w odgrywaniu większej roli na arenie międzynarodowej i regionalnej.

Chiny są gotowe współpracować z Polską przy organizacji Wspólnej Komisji Gospodarczej i Komisji ds. Współpracy Naukowo-Technicznej oraz planują zwołać w odpowiednim czasie Komitet Współpracy Międzypaństwowej Chiny-Polska, w celu koordynowania kluczowej współpracy w różnych dziedzinach i usprawnić wymianę doświadczeń w zakresie zarządzania, powiedział Wang.

Polska jest liderem we współpracy Chin z krajami Europy Środkowo-Wschodniej oraz ważnym miejscem docelowym dla pociągów towarowych Chiny-Europa, powiedział Wang, zauważając, że Chiny są gotowe wzmocnić połączenia z Polską i wspólnie budować projekt Pasa i Szlaku.

Obie strony wymieniły także poglądy na temat kryzysu w Ukrainie i innych kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Źródło: <https://silkroadpoland.pl>

Nowe obostrzenia przy imporcie metali spoza UE

Urzednicy Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) będą kontrolować przewoźników metali i minerałów sprowadzanych spoza Unii Europejskiej, także w formule ex post, tzn. już po zleceniu przez importera wykonania obowiązkowego audytu zewnętrznej firmie – wynika ze zmian w przepisach zaproponowanych przez Ministerstwo Finansów w projekcie nowelizacji ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niektórych innych ustaw (nr z wykazu: UC10).

Przedsiębiorcy importujący te surowce z krajów objętych wojną albo uznanych przez UE za obszary wysokiego ryzyka będą musieli m.in. szczegółowo udowodnić pochodzenie swoich towarów oraz spełnić wymogi informacyjne. Nowe przepisy mają umożliwić prawidłowe stosowanie rozporządzenia UE 2017/821 ustanawiającego obowiązki w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw unijnych importerów cyny, tantalu i wolframu, ich rud oraz złota pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka.

Zarówno regulacje wynikające wprost z unijnego rozporządzenia, jak i przepisy krajowe mają doprowadzić do wyeliminowania z rynku nieuczciwych podmiotów, które sprowadzają metale z niesprawdzonych źródeł, a zarazem przyczyniają się do finansowania terroryzmu itp. W przypadku niepomyślnego dla przedsiębiorcy wyniku przeprowadzonej kontroli będzie on musiał zapłacić karę w kwocie od 1 tys. do 500 tys. złotych.

Projekt został skierowany do konsultacji i uzgodnień.

Źródło: Dziennik Gazeta Prawna e – wydanie z dn. 21.02.2023 r

Podwyższenie kar za niezgłoszenie do przewozu gotówki

Zgodnie z rozporządzeniem UE 2018/1672 w sprawie środków pieniężnych wwożonych do UE lub z niej wywożonych każdy przewoźący środki o wartości co najmniej 10 tys. euro w gotówce musi zgłosić ten fakt do odpowiednich organów celno- -skarbowych wyznaczonych przez państwo członkowskie. Zawiadomienie musi zawierać zarówno dane właściciela pieniędzy, jak i informacje o przewoźącym i odbiorcy środków. Do zgłoszenia należy także dodać informacje o pochodzeniu posiadanych pieniędzy oraz planowaną trasę ich przewozu.

Dotychczas za brak takiego zgłoszenia groziła jedynie konfiskata środków oraz kara za wykroczenie skarbowe. Zdaniem Ministerstwa Finansów te sankcje nie były wystarczająco odstrasżające, dlatego w projekcie nowelizacji kodeksu karnego skarbowego przewidziano podniesienie kary grzywny do 720 stawek dziennych. Ma to skutecznie ukrócić praktykę uchylania się od informowania państwa o przewożonej gotówce. Zwłaszcza że w przypadku przewożenia znaczących sum sprawca będzie odpowiadał nie za wykroczenie, ale za przestępstwo. Jak wynika z danych zaprezentowanych w uzasadnieniu do projektu ustawy, w 2020 r. wykryto 19 przypadków nielegalnego przewozu gotówki, każdy w kwocie przekraczającej 50 tys. euro. Najwyższa ujawniona kwota wynosiła ok. 300 tys. euro, natomiast łącznie funkcjonariusze ujawnili środki o wartości prawie 1,7 mln zł.

Źródło: Dziennik Gazeta Prawna e – wydanie z dn. 21.02.2023

Komisja IMCO¹ głośuje nad reformą celną UE

28.02.2024

W środę 22 lutego Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (IMCO) zakończyła głosowanie nad reformą ceł. Po głosowaniu na nadchodzącej sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego na początku marca sprawozdanie IMCO będzie przedstawiać stanowisko Parlamentu Europejskiego podczas pierwszego czytania propozycji reformy.

Jako istotny pozytywny wynik zaleca się, aby status upoważnionego przedsiębiorcy (AEO) nadal obowiązywał równoległe z nowym systemem zaufania i kontroli. CLECAT² z zadowoleniem przyjmuje również wydłużenie okresu tymczasowego przechowywania do 90 dni na mocy sprawozdania IMCO oraz fakt, że w ramach poprawek kompromisowych pomyślnie wynegocjowano usunięcie proponowanego wcześniej cywilnego dostępu do nowego europejskiego centrum danych.

Jeśli chodzi o reprezentację celną, stanowisko IMCO nie uległo istotnej zmianie w porównaniu z propozycją Komisji. Nowo dodane elementy zgodności pozafiskalnej zostają podtrzymane, a komisja IMCO głosowała za obowiązkowymi szkoleniami w ramach nowych kryteriów dla inwestorów typu Trust and Check. Może to mieć negatywny wpływ na szerszą dostępność nowego statusu dla podmiotów gospodarczych, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) (jak wskazano w niedawnym komunikacie prasowym CLECAT/ESC [NvdJ1]).

CLECAT pozostaje zaangażowany w zapewnianie wsparcia eksperckiego we wszystkich nadchodzących dyskusjach

i w ciągle prace nad stworzeniem nowego, skutecznego prawodawstwa i utrzymuje, że dla pomyślnego wdrożenia „największej reformy celnej UE od 1968 r.” potrzebne będą dokładniejsze analizy eksperckie i dalsze zmiany w kolejnych etapach procesu legislacyjnego.

Chociaż komisja IMCO zaproponowała kilka poprawek mających na celu wsparcie płynnego przejścia MŚP, wciąż czeka na nie dogłębna analiza i szersze zrozumienie rzeczywistych praktycznych skutków reformy dla przedsiębiorstw wielkości MŚP. Konsekwencje zmniejszonej roli pośredników celnych i sprawdzenia rzeczywistości w zakresie nałożenia na nich nowych obowiązków na poziomie importera/eksportera najwyraźniej również

zostały przeoczone podczas niezwykle szybkich dyskusji w Komitecie.

CLECAT w pełni popiera poprawę harmonizacji, bezpieczeństwa i dokładności danych, ale twierdzi również, że dobrze ugruntowane systemy stanowiące podstawę obecnego sukcesu europejskiej unii celnej powinny pozostać niezmienione. Obawy dotyczące zaniżania wartości i jakości danych, mające wpływ głównie na handel elektroniczny i transakcje między przedsiębiorstwami, a konsumentami (B2C)³, należy rozwiązać bez uprzedzeń przeciwko legalnemu handlowi między przedsiębiorstwami (B2B)⁴ w ramach przyszłego systemu łańcucha dostaw.

Źródło: CLECAT - Newsletters

Przypisy

- 1 IMCO - Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów
The Committee on the Internal Market and Consumer Protection
- 2 CLEKAT - CLEKAT – Europejskie Stowarzyszenie Spedycji, Transportu i Usług Celnych
European Association for Forwarding, transport and Customs Services
- 3 B2C - - to rodzaj relacji biznesowej między firmą a klientem indywidualnym. Skrót B2C oznacza w języku angielskim business-to-consumer.

Ideą tej relacji biznesowej jest nie tylko pozyskiwanie nowych klientów, ale w głównej mierze tworzenie jak najlepszych stosunków ze stałymi kontrahentami.

- 4 B2B - - czyli Business-to-Business, w kontekście umów o pracę oznacza współpracę pomiędzy dwiema firmami, a nie między pracodawcą a pracownikiem w tradycyjnym tego słowa znaczeniu. Zamiast standardowego zatrudnienia, pracownik oferuje swoje usługi jako niezależny podmiot gospodarczy

Andrzej Halicki

Służba w Służbie Celno - Skarbowej cz. XI

Ciąg dalszy prezentacji kolejnych rozdziałów książki dr Andrzeja Halickiego „Służba w Służbie Celno – Skarbowej”. Jest to nowa, zaktualizowana wersja tej monografii, której dwa wydania ukazały się w latach 2021 – 2022.

Rozdział II.

Czas służby funkcjonariusza Służby Celno - Skarbowej

Ilekcroć w rozdziale powołano regulacje prawne (konkretny artykuł ustawy) bez podania aktu prawnego oznacza to odpowiednie przepisy ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

I. Wprowadzenie

Czas pełnienia służby funkcjonariusza Służby Celno – Skarbowej (SCS) jest określony wymiarem jego obowiązków z uwzględnieniem prawa do wypoczynku. Stosunek służbowy opiera się bowiem na dyspozycyjności funkcjonariusza oraz nadrzędności interesu publicznego nad interesem jednostkowym. Osoba wstępująca do SCS musi być przygotowana na realizację potrzeb służby i możliwość skierowania jej do wykonywania zadań służbowych również w niedzielę i święta a także w godzinach nocnych. O rozkładzie czasu służby decyduje zatem wola kierownika

jednostki organizacyjnej Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) oraz miejsce pełnienia służby funkcjonariusza.

2. Rys historyczny (1999 – 2017)

Od wejścia w życie ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej¹ (dalej „ustawa o S.C. 1999 r.”) przepisy prawne dotyczące czasu służby funkcjonariusza celnego zasadniczo uległy nieznacznym zmianom. Dostrzegalne jest dążenie ustawodawcy do uregulowania w akcie rangi ustawowej poszczególnych instytucji czasu służby. W ustawie o S.C. 1999 r. normodawca poświęcił problematyce czasu służby jedynie jeden - dość ogólnikowy - przepis (art. 31 ustawy o S.C. 1999 r.), zgodnie z którym czas pełnienia służby funkcjonariusza celnego jest określony wymiarem jego obowiązków, z uwzględnieniem prawa do wypoczynku, zaś w wypadkach uzasadnionych rodzajem służby i jej organizacją może być stosowany system zmianowy. W ocenie projektodawcy charakter i specyfika Służby Celnej wymagały wprowadzenia regulacji ustawowej dopuszczającej możliwość stosowania systemu zmianowego². W pozosta-

łym zakresie ustawodawca zdecydował się na odesłanie do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 kwietnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania rozkładu czasu służby funkcjonariuszy celnych³.

Czas służby funkcjonariuszy wynosił przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym nie dłuższym niż 3 miesiące. Za przedłużony czas służby funkcjonariuszowi celnemu zatrudnionemu w jednostkach organizacyjnych Służby Celnej przysługiwał w tym samym wymiarze czas wolny od służby albo dodatek specjalny za wykonywanie zadań w komórkach organizacyjnych zgłoszeń celnych, zwalczania przestępczości oraz szczególnego nadzoru podatkowego w przedłużonym czasie służby. Kierownik urzędu mógł wyznaczyć funkcjonariusza do pełnienia dyżuru domowego, w wymiarze nieprzekraczającym 12 godzin na dobę i nie częściej niż 2 razy w miesiącu. Czas dyżuru domowego nie był wliczany do czasu służby, jeżeli podczas dyżuru funkcjonariusz nie wykonywał czynności służbowych.

Istotna różnica w modelu czasu służby została wprowadzona na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej⁴ (dalej „ustawa o S.C. 2009 r.”). Polegała ona na zagwarantowaniu funkcjonariuszom celnym możliwości wyboru sposobu wykorzystania nadgodzin związanych ze służbą w przedłużonym czasie służby tj. skorzystania z czasu wolnego od służby pełnioną w tym samym wymiarze albo wypłaty uposażenia za przedłużony czas służby. Kierownik urzędu - w przypadkach uzasadnionych potrzebami służby - został jednak wyposażony w uprawnienie do podjęcia decyzji o przyznaniu czasu wolnego od służby albo uposażenia za przedłużony czas służby (art. 112 ust. 9 ustawy o S.C. 2009 r.). Regulacja ta stanowiła realizację postulatu funkcjonariuszy celnych zgłaszanego w trakcie akcji protestacyjnej na początku 2008 r. W ocenie normodawcy z uwagi na dużą fluktuację kadr w Służbie Celnej istotnie wzrastała ilość czasu przekraczająca ustaloną normę. Wykorzystanie czasu wolnego w zamian za nadgodziny powodowało, że normy były przekraczane przez innych funkcjonariuszy, co skutkowało problemami kadrowymi⁵. Na uwagę zasługuje również uregulowanie czasu służby w znacznej części w ustawie o S.C. 2009 r, nie zaś - jak miało to miejsce pod rządami ustawy o S.C. 1999 r. - w akcie wykonawczym⁶.

3. Czas służby funkcjonariusza SCS

Analogicznie jak w przeszłości, czas służby funkcjonariusza SCS jest określony wymiarem jego obowiązków, z uwzględnieniem prawa do wypoczynku (art. 189 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej⁷, dalej „ustawa o KAS”). Czas pełnienia służby funkcjonariusza wynosi przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym, nie dłuższym niż 4 miesiące. Zatem ustawodawca wydłużył okres

rozliczeniowy czasu służby, który pod rządami ustawy o S.C. 2009 r. nie mógł przekraczać 3 miesięcy. Rozkład czasu służby, sposób ustalania wysokości uposażenia za przedłużony czas służby, tryb udzielania czasu wolnego za przedłużony czas służby albo wypłacania uposażenia za przedłużony czas służby oraz sposób prowadzenia ewidencji czasu służby zostały określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej⁸.

W jednostkach organizacyjnych KAS wprowadzony został 8-godzinny czas służby od poniedziałku do piątku, zaś kierownikom tych jednostek zagwarantowano uprawnienie do ustalenia:

- - okresu rozliczeniowego,
- - godziny rozpoczęcia i zakończenia służby oraz godziny rozpoczęcia i zakończenia pory nocnej, obejmującej 8 godzin między godzinami 2100 a 700,
- - różnych godzin rozpoczęcia i zakończenia służby w poszczególnych komórkach organizacyjnych w dniach, które zgodnie z rozkładem czasu służby są dla funkcjonariuszy SCS dniami służby,
- - na wniosek funkcjonariusza indywidualnego rozkładu czasu służby lub godziny rozpoczęcia i zakończenia służby, o ile nie wpłynie to negatywnie na funkcjonowanie jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz pełni służbę,
- - harmonogramu służby.

Realizacja tych zadań kierownika jednostki organizacyjnej KAS w zakresie czasu służby znajduje odzwierciedlenie w aktach kierownictwa wewnętrznego w szczególności w regulaminie organizacyjnym oraz regulaminie pracy/służby. W przypadkach uzasadnionych specyfiką służby i jej organizacją np. na oddziałach celnych, komórkach zajmujących się kontrolą celno - skarbową może być stosowany system zmianowy czyli taki, w którym funkcjonariusz pełni służbę w różnych porach po upływie określonej liczby godzin, dni lub tygodni.

Ponadto dopuszczalne jest ustalenie czasu służby w wymiarze krótszym niż 8 godzin na dobę i nie dłuższym niż 13 godzin na dobę oraz pełnienie służby w soboty, niedziele i święta. W razie pełnienia przez funkcjonariusza służby w przedłużonym czasie służby, przyznaje się, według jego wyboru, czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo uposażenie za przedłużony czas służby. Kierownikowi jednostki organizacyjnej KAS zagwarantowano uprawnienie do podjęcia decyzji - w przypadkach uzasadnionych potrzebami służby - o przyznaniu czasu wolnego od służby albo uposażenia za przedłużony czas służby. W praktyce otrzymanie przez funkcjonariusza uposażenia bądź czasu wolnego za nadgodziny zależy od budżetu - jakim dysponuje kierownik jednostki organizacyjnej KAS oraz sytuacji kadrowej w szczególności możliwości zastąpienia funkcjo-

nariusza nieobecnego na służbie. W celu prawidłowego ustalenia uposażenia za przedłużony czas służby i innych świadczeń związanych ze służbą, kierownik jednostki organizacyjnej KAS prowadzi ewidencję czasu służby funkcjonariusza.

W niektórych przypadkach czas służby funkcjonariusza może różnić się od czasu służby innych funkcjonariuszy. Dotyczy to w szczególności czasu służby funkcjonariusza pełniącego służbę w składzie załogi jednostki pływającej (24 godziny lub dłużej), a także czasu służby funkcjonariusza pełniącego służbę na stanowisku, na którym występują przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych, określonych w przepisach odrębnych oraz kobiety w ciąży, funkcjonariusza opiekującego się dzieckiem do 4 lat i funkcjonariusza będącego jedynym opiekunem dziecka do 18 lat lub osoby wymagającej stałej opieki (nie dłużej niż 8 godzin na dobę). W powołanych sytuacjach funkcjonariusz opiekujący się dzieckiem może jednak wyrazić zgodę na dłuższy czas służby.

Od dnia 26 kwietnia 2023 r. obowiązkiem kierownika jednostki organizacyjnej jest poinformowanie funkcjonariusza przyjętego do służby w SCS o obowiązującym go rozkładzie czasu służby, dobowym i tygodniowym wymiarze czasu służby a także zasadach pełnienia służby w przedłużonym czasie służby (art. 158a ust. 1 pkt 2 ustawy o KAS). Zmiana ta została wprowadzona do ustawy o KAS na mocy art. 17 pkt 2 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw⁹ i miała na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1152 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej¹⁰.

Funkcjonariusz ma obowiązek stawić się na służbę zgodnie z obowiązującym go harmonogramem służby. Samowolne opuszczenie miejsca pełnienia służby, niepodjęcie służby oraz zawiniona niemożność pełnienia służby skutkuje zawieszeniem funkcjonariuszowi uposażenia (art. 151 ust. 1) Z kolei nieusprawiedliwione niestawienie się funkcjonariusza na służbę lub opuszczenie miejsca pełnienia służby może łączyć się z pociągnięciem funkcjonariusza do odpowiedzialności dyscyplinarnej (art. 166 pkt 7). Akty prawa wewnętrznego regulują zasady informowania kierownika jednostki organizacyjnej KAS o przyczynie nieobecności i przewidywanym terminie jej trwania, jeżeli jest ona z góry wiadoma lub możliwa do przewidzenia. Dokumenty te precyzują także reguły wliczania do czasu służby niektórych rodzajów nieobecności np. spowodowanej wykonywaniem badań okresowych¹¹.

Czas służby funkcjonariuszy może być rozliczany papierowo albo elektronicznie z wykorzystaniem systemów informatycznych. Poszczególne jednostki organizacyjne KAS wykorzystują w tym celu różne narzędzia np. w Izbie

Administracji Skarbowej (IAS) w Katowicach w 2022 r. funkcjonowały równoległe dwa systemy: SyKaP (System Kadrowo Płacowy) i Portal Pracownika¹², zaś w IAS we Wrocławiu czas służby był w 2022 r. rozliczany z wykorzystaniem: SyKaP, system TETA KP, RCP (Rozliczenie Czasu Pracy)¹³. W wybranych jednostkach organizacyjnych KAS możliwe jest potwierdzanie godzin czasu służby elektronicznie przy użyciu kart zbliżeniowych. Nadzór nad rozliczaniem czasu służby funkcjonariuszy należy do komórki kadr w IAS (w przypadku funkcjonariusza pełniącego służbę w urzędzie celno – skarbowym bądź w IAS). Rozliczenie czasu służby powinno uwzględniać nie tylko godziny pełnienia służby ale również przysługujące funkcjonariuszowi - który pełni służbę w niedzielę - uprawnienie do korzystania co najmniej raz na trzy tygodnie z niedzieli wolnej od służby. W ewidencji czasu służby ujmuje się również informacje m.in. o urloпах, zwolnieniach lekarskich, podróżach służbowych oraz szkoleniach. Do czasu służby wlicza się:

- czas wykonywania przez funkcjonariusza okresowych badań lekarskich, a także przerwy, których długość zależy od czasu służby tj. 20 minut przerwy (służba 18 godzinna), 30 minut przerwy (służba od 8 do 12 godzin), 45 minut przerwy (służba powyżej 12 godzin),

- czas niezbędny do bezpośredniego przygotowania do służby i jej zdania, w szczególności przyjęcia lub zdania dokumentacji z przebiegu służby i wyposażenia, nie dłuższy niż 30 minut (dotyczy systemu zmianowego),

- wykonywaną przez przewodnika psa w miejscu jego zamieszkania, opiekę nad psem w okresie odosobnienia wyznaczonym przez lekarza weterynarii albo w okresie adaptacji psa do miejsca zamieszkania (pod warunkiem pisemnej zgody bezpośredniego przełożonego)¹⁴.

W SCS w odróżnieniu od innych służb mundurowych np. Policji, Straży Granicznej nie funkcjonuje instytucja dyżuru domowego, w ramach którego funkcjonariusz pozostaje w gotowości w wybranym przez siebie miejscu i w razie potrzeby ma obowiązek stawić się na dodatkową służbę. Stan ten wydaje się wymagać zmiany ze względu na potrzeby KAS.

4. Służba pełniona zdalnie – odpowiedź na wyzwanie nowych czasów

Ogłoszenie na terenie Polski stanu epidemii związanego z rosnącą liczbą osób zakażonych koronawirusem¹⁵ wymusiło konieczność podjęcia działań zarówno legislacyjnych jak i praktycznych w celu ograniczenia ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa przy jednoczesnym zapewnieniu realizacji zadań na najwyższym poziomie. Rozwiązaniem stosowanym w jednostkach organizacyjnych KAS jest służba zdalna czyli realizowana poza miejscem jej stałego wykonywania. Znaczenie służby zdalnej wzrosło od dnia 3

listopada 2020 r. w związku z nałożonym na kierowników urzędów administracji publicznej obowiązkiem zapewnienia tego rodzaju służby¹⁶.

Podstawą wydania - przez dyrektora izby administracji skarbowej - polecenia funkcjonariuszowi tej formy służby był art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁷. Początkowo powołany akt prawny przewidywał możliwość pracy zdalnej wyłącznie dla pracowników, jednakże od dnia 31 marca 2020 r. objęto tą regulacją również funkcjonariuszy SCS¹⁸. Ponadto ustawodawca doprecyzował, iż służba zdalna może być wykonywana o ile funkcjonariusz ma umiejętności i możliwości techniczne oraz lokalowe do jej wykonywania a także gdy pozwala na to rodzaj zadań. Regulacje te obowiązywały do dnia 6 kwietnia 2023 r.¹⁹ i zostały zastąpione przez ustawodawcę poprzez dodanie do ustawy o KAS art. 189a, który zagwarantował kierownikowi jednostki organizacyjnej KAS możliwość wydania - w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii lub stanu klęski żywiołowej związanej z występowaniem chorób zakaźnych u ludzi - polecenia funkcjonariuszowi pełnienia służby poza miejscem jej stałego pełnienia, w szczególności z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. W tym poleceniu należy określić czas i miejsce jej pełnienia oraz sposób porozumiewania się funkcjonariusza z bezpośred-

nim przełożonym. Kierownik jednostki organizacyjnej KAS może również polecić funkcjonariuszowi prowadzenie ewidencji wykonanych czynności z uwzględnieniem opisu tych czynności oraz daty ich wykonania.

Ta specyficzna forma pełnienia służby nakłada obowiązki na przełożonego (m.in. przekazanie funkcjonariuszowi przed rozpoczęciem służby w formie zdalnej zasad dotyczących bezpiecznego i higienicznego wykonywania służby pełnionej w formie zdalnej oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia a także zapewnienie narzędzi i materiałów do pełnienia służby) oraz na funkcjonariusza (m.in. zapewnienie ochrony tajemnic związanych ze służbą oraz danych osobowych, zorganizowanie stanowiska służby pełnionej w formie zdalnej z uwzględnieniem wymagań ergonomii). Rozwiązania te mają istotne znaczenie gwarantując zabezpieczenie informacji prawnie chronionych w tym zawartych w systemach informatycznych wykorzystywanych przez SCS. Wykonywanie służby zdalnej nakłada na funkcjonariusza SCS również wymóg właściwego zabezpieczenia dokumentów (sposób przechowywania) oraz sprzętu służbowego w tym haseł dostępu. Szczegółowe zasady realizacji obowiązków służbowych w formie zdalnej mogą wynikać z aktów kierownictwa wewnętrznego w izbach administracji skarbowej np. instrukcji. Polecenie pełnienia służby w formie zdalnej może zostać cofnięte w każdym czasie.

Przypisy

Przypisy końcowe

- 1 Tj. Dz. U. z 2004 r., nr 156, poz. 1641 ze zm.
- 2 Uzasadnienie projektu ustawy o Służbie Celnej, druk sejmowy nr 1050 Sejmu III kadencji.
- 3 Dz. U. nr 29, poz. 363 ze zm.
- 4 Tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1799 ze zm.
- 5 Uzasadnienie projektu ustawy o Służbie Celnej, druk sejmowy nr 1492 Sejmu VI kadencji.
- 6 Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 października 2009 r. w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy celnych, Dz. U. poz. nr 180, poz. 1405.
- 7 Tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 615 ze zm.
- 8 Dz. U. poz. 444.
- 9 Dz. U. poz. 641.
- 10 Dz. Urz. UE L 186 z 11.07.2019, str. 105.
- 11 Np. Regulamin Pracy w Izbie Administracji Skarbowej w Opolu. Dokument uzyskano z IAS w Opolu w trybie z ustawy o inf. publ.
- 12 Informacja IAS w Katowicach z dnia 28 czerwca 2022 r. uzyskana w trybie z ustawy o inf. publ.
- 13 Informacja IAS w Wrocław z dnia 29 czerwca 2022 r. uzyskana w trybie z ustawy o inf. publ.
- 14 § 22 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 lutego 2018 r. w sprawie kandydatów na przewodników psów służbowych oraz psów służbowych w Służbie Celno-Skarbowej, Dz.U. poz. 358 ze zm.
- 15 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, Dz. U. poz. 491 ze zm.
- 16 § 1 pkt 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, Dz. U. poz. 1931.
- 17 Tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm.
- 18 Art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 568.
- 19 Art. 16 pkt 1 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 240.

